

Izšla vsak dan razen nedelj in praznikov.
Tisred dnevno razen Sunda in Holidaya.

Uredniški in upravljalni prostor, 2657 So. Lawndale Ave.
Office of Publication: 2657 So. Lawndale Ave. Telephone, Rockwell 4904.

LETO—YEAR XVIII. Cena lista je \$5.00. Entered as second-class matter January 23, 1916, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1917. Chicago, Ill., sreda, 29. julija (July 29), 1925. Subscription \$3.00 Yearly. STEV.—NUMBER 176

UNIJA ZANTEVA PREPOVED PROTI PODJETNIKU

TO JE NOVA POTEZA V INDUSTRIJSKIH SPORIH.

Poleg zahteva unija \$250,000 odškodnine.

New York, N. Y. — Amalgamated Clothing Workers Union je vložila na višjem sodišču pri sodniku Churchill petico, da izda sodniško prepoved proti International Tailoring kompaniji, da ne škoduje, razbije in uniči organizacije Amalgamated Clothing Workers Union. Organizacija se je poslužila proti podjetniku tistega orožja, kot se ga podjetnik poslužuje napram njemu. V začetku stavke je International Tailoring kompanija izposlovala začasno sodniško prepoved proti Amalgamated Clothing Workers Union in zdaj skuša dobiti trajno prepoved proti uniji.

Unija priporoča sodišču, da ji prizna \$250,000 odškodnine za škodo, ki jo je trdila, da povzročila uniji. Organizacija navaja, da se trdica poslužuje zarote proti njej. Dalje unija navaja, da se naj trdiki prepoved podžigati ljudi proti uniji, stavkovnim stražam itd.

Kompanija nato odgovarja, da ji unija kazi njen biznis. Unija pa nato izjavlja, da je prebritek narasel od \$1,363,385 v letu 1920 na \$3,089,385. To se je zgodilo v treh letih, odkar je trdica podpisala pogodbo z unijo. Unija dalje navaja, da je trdica plačala v letu 1923 \$62,237 zveznega davka, kar znači, da je imela več kot pol milijona dolarjev profita na leto.

Organizirani delavci opazujejo to novo bojno taktiko, kako se obnese. Stavka krojaških delavcev se pa nadaljuje proti tej trdiki v Chicagu in New Yorku.

Nemci zopet gospodarji v Porurju

V mesta, iz katerih so Francozi odšli, prihajajo stare razmere.

Berlin, 28. jul. — Francozi in belgijske posadke odhajajo dnevno iz nemških mest v Porurju. Prebivalci se zopet nahajajo v starih razmerah, ki so bile pred okupacijo. Essen je bil formalno izročen nemškimi oblastem v soboto. Muelheim in Oberhausen bosta izpraznjena 31. julija, Dusseldorf in Duisberg pa najkasneje 16. avgusta.

Izpraznjevanje se vrši v redu. Francozi čete navadno zapuste kraj zgodaj zjutraj, ko še vse spi. Iz Essena je na ta način odšlo 3000 mož pehote, konjenice in topništva. Izvzemši v Hattinenu, kjer so nacionalisti pridobili parado z bakljami in komunisti so odgovorili s protidemonstracijami, ni bilo nikjer nobenih nemirov. Edina neugodnost, katero občutijo prebivalci, so stanovanja, ki so jih Francozi pustili v velikem neredu.

Nemški nacionalisti žalujejo za Bryanom.

Berlin, 28. jul. — Nemški listi, ki so se zadnji teden brili norec iz Bryana v zvezi s Scoposovim procesom v Daytonu, so večerjale beležili njegovo smrt z dolgimi in simpatičnimi poročili. Zlasti se odlikujejo nacionalistični listi, ki pišejo, da je Nemčija izgubila svojega velikega prijatelja, ki je bil proti vstopu Amerike v vojno.

London, 28. jul. — Londonsko časopisje poroča spoštljivo o Bryanovi smrti, vendar pa ne pretirava, da bi bil Bryan kak velik Američan s posebnimi zaslugami. "Daily News" pravi, da je bil Bryan "ameriški tip, kakršnih je mnogo porodila pretekla doba".

Pragled dnevnih dogodkov

Amerika.

Bryan bo pokopan na vojaškem pokopališču v Washingtonu. Njegova žena je objavila govor, katerega je bil pripravljen za zaključek Scoposove obravnave. Govor pobija evolucijo.

Znižanje davkov bo imelo precej opozicije.

Kako izgleda farmerjevo bogastvo.

Delavska unija zahteva prepoved proti delodajalcu.

Zvezne oblasti v Washingtonu predlagajo sodišču, da potlači novo evolucijsko tožbo.

Po svetu.

Angleški ministrski predsednik Baldwin poskuša odvrniti stavko.

70,000 rudarjev zastavkalo v Saaru.

Porurje bo kmalu izpraznjeno. Francoski letalci uničili maroško vas.

Ameriški in angleški bankirji kupili Stinnesove rudnike v Nemčiji.

Bryan bo pokopan v Washingtonu

Na prošnjo njegove žene bo truplo shranjeno v vojaškem mavzoleju Arlingtonu.

Dayton, Tenn. — Bryanova vdova je v torek dala časopisom rokopis Bryanovega govora, katerega je bil pripravljen kot zaključni argument države proti prof. Scoposu v znani protievolucijski obravnavi. Bryan je moral opustiti svoj govor, ko je sodnik oavojil predlog Darrova, da se proces zaključuje brez argumentov. Bryan je nameraval govor objaviti v nedeljskih listih, toda nagla smrt mu je prekršila poleg drugih tudi ta načrt. Njegova vdova je govor objavila na prigovarjanje Bryanovih prijateljev, češ da naj ljudje čitajo njegov zadnji govor, ko govornik še leži na mrtvaškem odru. V tem govoru imenuje Bryan fakto evolucije "tisoč uganj brez vsake resnične podlage".

Dayton, Tenn. — Truplo W. J. Bryana, ki je naglo umrl v spanju zadnje nedelje, bo v sredo jutraj odpeljano v Washington, kjer bo položeno k počitku v velikem mavzoleju Arlingtonu, v katerem počivajo mnogi vojaški dostojanstveniki. Bryanova družina, predvsem vdova, je izpremenila načrt, da truplo pokopljejo v Nebraski, kjer je družinska grobnica. Dejstvo, da je Bryan služil kot polkovnik v španski vojni, ga upravičuje do pokopa v Arlingtonu. Pogreb v Washingtonu se bo vršil enkrat v petek.

Dayton žaluje za svojim duhovnim voditeljem. Nepregledne množice iz vseh bližnjih krajev oblegajo dnevno hišo, v kateri leži Bryan v bronasti krsti. Člani Ameriške legije mu delajo častno stražo. Znani obrazi, s katerimi je Bryan sodeloval pri Scoposovem procesu, kot sodnik Raulston, pomožni državni pravdniki itd., so stalni čuvaji ob krsti.

PET ČLANOV DRUŽINE UBITIH NA ŽELEZNIŠKEM KRIZIŠČU

Kmalu bo vsako železniško križišče poskropljeno s človeško krvjo.

Vincennes, Ind. — Vlak je ubil pet članov družine na železniškem križišču petnajst milj severno od tukaj. Družina je iz Boxvillia, Ky. Ubiti so bili J. H. Divine, njegova žena, dva njegova sina in njegova hčer. Mož in žena sta bila mrtva na mestu, otroci so pa bili tako težko poškodovani, da so umrli nekaj ur kasneje.

Živ je ostal še dve leti star sinček, a njegove poškodbe so tako težke, da zdravniki dvomijo, da okreva.

OPOZICIJA PROTI ZNIŽANJU DAVKOV

POVPREČNO JE DAVEK NA OSEBO NIŽJI NA BOGATEM VZHODU KOT NA ZAPADU.

Zato tudi narašča opozicija na zapadu, severozapadu in v centralnih državah.

Washington, D. C. — Ako se bogastvo zapadnih držav primerja z bogastvom na vzhodu, tedaj je to bogastvo majhno. Poleg tega pa živi veliko bogatinov na vzhodu, ki lastujejo bogastvo na zapadu in državne in lokalne vlade ne morejo obdavčiti teh bogatinov tako kot je treba. Tako izjavlja Ljudska liga za rekonstrukcijo, kateri predseduje H. F. Barker in katere tajnik je Benjamin C. Marsh. Zadnji je zdaj na potovanju po zapadu in preiskuje, kakšno stališče zavzema odotno ljudstvo k temu vprašanju.

Liga pravi v svoji izjavi, ki jo je ravnokar podala, da je podlaga, na kateri zapadne države razpisujejo davke, majhna. Kljub temu so pa v zapadnih državah in v letu 1923 plačali povprečno na osebo več davka kot v bogati Pennsilvaniji. Vlastni stroški na osebo v Pennsilvaniji znašajo 27.54, v Severni Dakoti \$27.43 in v Oregonu pa \$25.02. Naobratno pa znašajo vlastni stroški na osebo v Pennsilvaniji le \$9.81.

O Mellonovem načrtu zdaj govorijo, da hočejo z njim tiste obdavčiti, ki težko plačajo. Zaradi tega tudi na zapadu hitro narašča opozicija proti Mellonovemu načrtu.

Na vzhodu je sicer veliko revežev, a poleg njih so izredno bogati ljudje. In če se znižajo direktni davki, bodo od tega znižanja imeli korist le bogatini.

Kako pa izgleda farmerjevo bogastvo?

Majhno je. — Pravi pravi ga ni skoraj nič. — Dohodki so zelo pišli, čepravno je poročilo lepo v uvodu.

Washington, D. C. — Poljedelski departmet je analiziral dohodke farmerjev. Ta analiza pripoveduje, kako izgleda prosperiteta farmerjev, čeprav ne pove vsega.

Poročilo pričinja z besedami o kosmatih dohodkih farmerjev in pove, da so ti kosmati dohodki koncem meseca junija l. 1925 znašali približno en bilijon dolarjev več kot v prejšnjem letu. Čisti dohodek farmerjev pa znaša okrog \$725,000,000 več kot v prejšnjem letu. Ali ko se poročilo bliža koncu, tedaj analiza pokazuje, kako velik je dohodek vsakega farmerja.

V letu 1924—25 znaša povprečni dohodek farmerja \$876. Vprejnjem letu je pa znašal \$764. V tem dohodku je vključen farmerjev dobiček, zraven pa še zaslužek zanj in njegovo družino.

Poljski delavci so pa povprečno zaslužili po \$531 na leto.

Ako se pa vpošteva, da dohodki vseh farmerjev niso enaki, tedaj se iz tega sklepa, da so dohodki malih farmerjev še veliko manjši.

USLUŽBENCI V KNJIŽNICI NE DOBE POVIŠANJA PLAČE.

Washington, D. C. — Uslužbenci Carnegiejeve javne knjižnice ne dobe povišanja mezde, izjavlja knjižničar George F. Bowerman. On pravi, da se meza lahko poviša na ta način, ako se skrepi število uslužbencev, da se tako dobi potrebni denar. To bi pa zopet omejilo službo knjižnice, ki jo daje javnosti.

Zvezna vlada proti evolucijski tožbi

Justični departmet ne mara v glavnem mestu razprave o bibliji. Tožitelj umakne prvo tožbo, začne pa z drugo.

Washington, D. C. — Predstavniki justičnega departmeta so v ponedeljek storili prvi korak za potlačitev peticije za "indžunkšen" napram šolskemu nadzorniku, profesorju in blagajniku Kolumbijskega distrikta, katero je vložil ualuzbenec v zakladniškem departmetu in ateist Loren H. Wittner v svrhu, da ustavi plače omenjenim osebam, ker kršijo novo kongresno postavbo, katere določa, da se mora v šolah spoštovati sveto pismo. Wittner je obtožil profesorja Haya, da ne spoštuje biblije, ker uči biologijo, fiziko in kemijo; te tri prirodoslovne vede direktno pobijajo trditve v bibliji.

Justični departmet je naprosil vrhovno sodišče Kolumbijskega distrikta, naj zavre Wittnerjevo petico in o tej stvari naj se razpravlja prihodnji petek. V prošnji so navedeni štirje razlogi zakaj naj se peticija zavre.

Prvi razlog je, da je peticija nepravilno sestavljena. Šolaki nadzornik Ballou in profesor Hay nista specifično obtožena nobenega prestopka, valed česar jima sodišče ne more ustaviti plače. Drugič ni tožitelj dovolj precizen, ker ni navedel v peticiji, katere podrobnosti iz biologije, kemije in fizike nimajo spoštovanja do biblije. Tretjič je tožitelj pozabil omeniti specifične slučaje prestopka. Četrtoč ni tožitelj povedal, če je on kaj bolj prizadet valed dozevnih prestopkov kot so drugi davkoplačevalci.

Wittnerjevi odvetniki sami priznavajo, da je peticija za "indžunkšen" zelo površana. Zato nimajo nič proti temu, če jo sodišče odkloni. Mogoče jo sami umaknejo, potem pa vložijo novo petico, v kateri bo natančno vae specifičirano, tako da se justični departmet ne bo mogel spotikati.

Z maroško fronto

Francozi uničili maroško vas z bombami.

Fes, Maroko, 28. jul. — Francozi vojaški letalci so večerj zmetali na tone bomb na maroško vas Ain Berde, katere prebivalci iz rodu Beni Zerul so se pridružili Abd-el-Krimu. Vas je v razvalinah in več sto oseb je bilo ubitih. Dvajset letal je uprizorilo zračni napad.

V splošnem je situacija na fronti zadnje dni neizpremenjena.

PARNIK JE RAZLOŽIL ZGAMJE.

Nato je bil šele zasežen.

New York, N. Y. — Parnik "Augusta", ki nosi dva tisoč ton, je razložil za \$250,000 zganja. Na parniku je ostalo le še petnajst steklenic zganja. Nato so prišli colninski uradniki in zaplenili parnik. Moštvo, obstoječe iz 24 mož, je bilo aretirano.

Parnik je plul mimo prohibicijonškega brodovja, ki ga ni izsledilo s prepovedanim tovorom.

Zdaj se ljudstvo smeje in pravi, da tudi prohibicijonško brodovje ne zabrani uvažanja zganja. Kdo ve, koliko parnikov je že razložilo zganje v New Yorku in nato zopet mirno odpulilo na odprto morje, pravi ljudstvo.

UŽIGALICE NISO ZA OTROKJE

Chicago, Ill. — 4-letna Ana Delmonaco se je igrala z užigalicami in pri tem se ji je vnela obleka. Zdobila je tako težke opekline, da jim je podlegla.

BALDWIN POSKUŠA PREPREČITI STAVKO

Angleški kabinet zboruje neprestano ta teden. — Splošna stavka v Saaru. Jeklarski delavci so prenehali z delom iz simpatij, ko je 74,000 rudarjev zastavkalo.

London, 28. jul. — Ministrski predsednik Baldwin si je vzel nalogo, da prepreči veliko stavko rudarjev in konsekventni splošni konflikt v angleških industrijah. Baldwin je večerj konferiral z deputacijo Kongresa strokovnih unij, kateri je povedal, da zdaj on osebno vodi pogajanja za kompromis. Danes je pozval k sebi zastopnike premogovniških lastnikov.

Ministri zdaj zborujejo vsak dan in kujejo načrte kako bi ugnali delavce v kozji rog. Poroča se, da bo vlada v skrajni sili ponudila državno subvencijo lastnikom rovin in jih s tem takorekoč podkupila, da ne bodo znižali plače rudarjem. Ta korak je pa še na meji nacionaliziranja rudnikov, kateremu je torijska vlada načelno nasprotna. Ampak sila kola lomi.

Rudarji so povedali večerj Baldwinu, da preključijo štrajk le pod pogojem, ako lastniki rovin preključijo razveljavljenje pogodb. Situacija je še vedno resna.

Berlin, 28. jul. — Industrie v dolini Saar so bile večerj paralizirane, ko je zastavkalo 74,000 rudarjev in tem so sledili jeklarski delavci iz simpatij. Vae delo v Saaru počiva.

Saarbourg, Francija, 28. jul. — V tukajšnji bivši nemški pokrajini je večerj izbruhnila generalna stavka.

Pa zakaj hoditi gledat k sosedom?

ALI NI DOSTI NESNAGE DOMA?

Krasotica voditeljica pri roparskih napadih v Chicagu.

Chicago, Ill. — Stanovniki v Chicagu pravijo, čemu je treba hoditi gledat v Mehiko, koliko roparjev imajo tam, ko rokomal-harska obrt tako bujno cvete v Chicagu, da so ženske postale voditeljice pri roparskih napadih na stanovanja.

Zena Edward Cohna je bila doma, ko je zapel hišni zvonec. Služkinja je šla odprati in nasproti ji je stala dvojica: bleda lepa ženska in moški. Dvojica je bila oblečena po najnovejši modi in je izrazila željo, govoriti s hišno gospodinjjo.

Služkinja je odprla vrata, a komaj je bila dvojica v stanovanju, je krasotica potegnila samokres in povedala po kaj je prišla. Obotavljenje ni nič pomagalo, kajti samokres v rokah krasotice je kmalu preprical gospodinjjo, da ugovori ne izdajo ničesar. Dvojica je odnesla \$25 in za \$300 zlatnine in draguljev, služkinji je pa vzela zapetno uro.

Nekaj ur kasneje se je ista dvojica pojavila na domu Robert Warfielda, podpredsednika Thompson-Taylor Spice kompanije. Doma sta bili dve služkinji, trije otroci in velik pes.

Dvojica je ukazala, da morata vatopiti v shrambo za živila, kar sta seveda radi storili, ko je njima blela krasotica zagrozila, da ju ubije. Moški je nato oplenil stanovanje za \$2,000 zlatnine in draguljev. Medtem ko je moški plenil stanovanje, je pa njegova tovarišica božala velikega psa, ki se je kmalu vlegel na prostor, s katerega je pripaljal k njej, in tam zopet zadremal.

Praden je roparska dvojica odšla je zagrozila služkinjama, da morata ostati v shrambi za živila do dvajset minut, ko zapusti stanovanje.

Danska se iznebi armade in mornarice

Socialistična vlada namerava popolnoma odpraviti oboroženo silo, razen policije.

Kopenhagen, 28. jul. — Socialistična vlada na Danskem pripravlja načrt za popolno odpravo armade in bojne mornarice, kar je obojega še ostalo od zadnje redukcije. Armada šteje danes 35,000 mož in mornarica ima tri križarke in petnajst podmornic.

"Vsako novo svetovno gibanje za napredek mora imeti pionirja," je rekel obrambni minister Rasmussen. "Taki pionirji so navadno slabi in majhni. Dan-ska, majhna in alaba z vojnega stališča, je pionir za razoroženje v Evropi. Mi samo ne govorimo, temveč tudi delamo. Pred dvema letoma je danaka socialistična vlada reducirala stalno armado od 60,000 na 35,000 mož. Zdaj pride drugi korak. Vlada predloži parlamentu načrt za popolno odpravo bojne mornarice in stalne armade; odpraviti hočemo tudi kraljevo stražo. Nekaj ladij obdržimo za pomorsko policijsko službo v okoljih naših ribičev, za obmejne straže in vzdrževanje reda v deželi pa organiziramo civilno gardo do 10,000 mož. To je vse, kar potrebujemo. Sedanja armada nas stane 10 milijonov letno in je brez potrebe. Za vojno je prealaba, za notranje potrebe je pa prevelika. Civilna policija, ki bo dobro plačana in sestavljena iz prostovoljcev, nam zadostuje. Danaka nima sovražnikov, da bi računala z vojno."

Belgijci se jeze radi ameriškega imperijalizma

Ne gre jim v glavo, da morajo plačati vojni dolg. Vidijo nevarnost v ameriških kolonijah v Evropi.

Bruselj, 28. jul. — Belgijsko časopisje napada Ameriko radi terjatve vojnih dolgov. Listi pišejo, da je Amerika snedla besedo, katero je dal pokojni predsednik Wilson na mirovni konferenci v Parizu, da bo Nemčija plačala vse belgijske dolgove.

"Nation Belge" je večerj objavil dolg članek svojega poročevalca v Parizu, ki piše kako Američani amerikanizujejo Pariz. Ameriška kolonija v Parizu ima tri časopise, svoje banke in druga podjetja. Ako bo kolonija tako rastla in razširjala svoj vpliv, je nevarnost, da nekega dne osvoji Pariz. Dopisnik izva-ja iz tega, da namen Amerike je, ustanoviti kolonijo po vsej Evropi in se na ta način polastiti gospodarstva evropskih dežel.

ZBOROVANJE NEWYORSKE DRŽAVNE DELAVSKE FEDERACIJE

Albany, N. Y. — Zborovanje Newyorské državne delavske federacije prične dne 25. avgusta t. l. Program je zelo obširen. Konvencija bo razpravljala o zavarovanju organiziranih delavcev pri unijah za bolniško podporo in posmrtnino. Na razpravi bo tudi delo v kaznilnicah in razpečevanje produktov iz kaznilnic na odprtem trgu.

Pred to konvencijo bodo zborovali in obdržavali svoje konvencije slikarji, vodovodni monterji, električarji, tesarji, delavci, strojniki in drugi.

"Tribunin" poročevalec izgnan iz Italije.

Chicago. — "Chicago Daily Tribune" poroča, da je italijanska fašistovska vlada izgnala njenega poročevalca Georga Seldes, ker ni poročal o dogodkih v Italiji tako kakor je ona hotel. Seldes pojde zdaj v Švico, odkoder bo nadaljeval poročila o položaju v Italiji.

RAZNE VESTI

OTROŠKA SUŽNOST V TEXASU.

Na tisoče otrok zdihuje v tej moderni sužnosti.

Chicago, Ill. — Mala knjižica, ki jo je izdal National Child Labor Committee, pripoveduje, kako se izkoriščajo otroci na farmah v šestih okrajih države Texas. Komitej ne omenja izkoriščanja, kako se izkoriščajo otroci, ampak njegovo poročilo se nanaša le na otroke poljskih delavcev, ki so večinoma zamorci. Komitej poroča, da se otroci med 6. in 16. letom izkoriščajo kot delavci. Več kot polovica otrok je pod dvajsetim letom. Delati morajo devet do enajst ur dnevno, in od 52 do 90 dni v letu.

Hiše, v katerih so nastanjeni družine poljskih delavcev, so navadne barake in kolibe, skozi katere lahko piha veter od vseh strani.

Hrana teh družin je slaba. Bolezni med njimi so zelo razširjene.

Uveden je kreditni sistem. Poljski delavec, ki zaida s svojo družino v to tlako, ne pride iz nje. Delavec se zadolži, ko prične delati in tega dolga se ne more odkrižati. Medza se malčke izplačuje, ampak poljski delavec dobi delež od pridelka. Marsikateri delavec se povsopne do najemnika in od najemnika do lastnika farne. Veliko jih zleze nizdol od lastnika do navadnega poljskega delavca.

Med temi poljskimi delavci prevladuje velika revščina. Zamorska družina, v kateri je delalo poleg očeta in matere še dvanajst otrok, je zaslužila skozi vse leto le šest sto dvanajst dolarjev.

Ako to ni izkoriščanje človeške delovne sile do skrajne meje, kaj se naj potem imenuje izkoriščanje?

IZJAVA NOVE JUGOSLOVANSKE VLADE.

Washington, 22. julija. — Večraj je bila skupščina v Beogradu predložena izjava nove vlade, v kateri sta naglašeni dve točki:

Sestava vlade je rezultat sporazuma dveh najmočnejših parlamentarnih skupin, ki imata glede na osnovo države popolnoma enake nazore in se popolnoma strinjata glede na notranje ureditve države, kakor tudi glede na zunanjo politiko.

Vlada ima namen izrabiti vse narodne moči in naravna bogastva dežele, da se zagotovi srečna bodočnost in napredek vse dežele.

Vlada bo integralno izvedla vse odredbe ustave napram vsem državljanom, uvedla državno varčnost in delala za izenačenje zakonov. Navedena je vrsta zakonskih načrtov, ki se mislijo izvesti.

Zunanjo politiko bo vlada nadaljevala v dosedanjem duhu, učvrstila sklenjene zveze in pogodbe, in z drugimi državami uvedla čim boljše odnose, sodeluje s tem na odstranitvi težav vseh evropskih, po vojni izčrpanih dežel.

S sodelovanjem s Hrvatako kmečko stranko se manifestira narodno prepričanje o edinstvu in o potrebi čuvanja javnega blaga in obrambe od zunaj.

Hitro in uspešno delo parlamenta je s tem popolnoma zagotovljeno. — Iz Presburoja poslanstva S. H. S. v Washingtonu.

SVILOTKALCI V MEZDNEM GIBANJU.

Paterson, N. J. — Svilotkalci, ki tkajo svilnate trakove, so obvestili podjetnike, da morajo garantirati 44 ur dela v tednu in \$36 kot minimalno mezdo. Tkalc niso dobili odgovora do prvega avgusta, kot so zahtevali, in zato se najbrž razvije stavka. Lani poleti so bili ti delavci tudi v mezdnem gibanju. Prisilili so podjetnike, da so odnehali, daširavno niso hoteli ališati besede o delavskih zahtevah v začetku gibanja.

Bivši ruski admiral ranjen v dvoboju.

Pariz, 28. jul. — Knez Vladimir Trubeckoj, bivši ruski caristični admiral, se je večraj dvo bojeval z mladim Francozom iz stare grofovske rodbine de Rivasso in odnesel je na dveh mestih prebojeno desno roko.

KURJACI SO IMELI TEHTNE VZROKE ZA STAVKO.

New York, N. Y. (F. P.) — Avstralski unijski delavci so povedali zastopniku Federalizirane tiska, da so imeli pomorski kurjaci tehtne vzroke, da so zastavljali na parniku, na katerem je bil ministrski predsednik Bruce s tisoč drugimi prominentnimi osebami, ko je imel odpluti parnik, da pozdravi ameriški brodogoj.

Bruce je nedavno napadel unijske delavce. Zahteval je, da mu parlament podeli moč za deportiranje unijskih voditeljev, ki so tujezemci. Ta zahteva je šla mar Tom Walshu, predsedniku Mornariške unije, ki je zelo delaven za organiziranje avstralskega delavstva v strokovnih organizacijah. Dalje bi se porabila ta moč tudi drugim voditeljem strokovnega delavstva, ako ravno so bili rojeni na britanskih otokih kot Walsh.

Senator Pierce, ki je v imenu prominentnežev protestiral na pomolu, ker so kurjaci zastavljali, je renegat delavske stranke. Pierce se je zopet pridružil nazadnjakom in delavskim so-raznikom, kakor to čora potovarjanj duše križem sveta, katerim je njih trebušek več kot pa principi.

INGLESIAS JE NASTOPILO NOVO POZICIJO V DELAVSKI ORGANIZACIJI.

Washington, D. C. — Santiago Inglesias, predsednik Portorike delavske federacije, je došel v glavno mesto, da nastopi svojo novo pozicijo. Izvoljen je bil za tajnika-prevaljaka Panameriške delavske federacije. On nasledil Canuto A. Vargasa, ki je poslal delavski ataše mehiškega poslanika v Združenih državah.

Ob svojem nastopu je novi tajnik dejal, da bo nova konferenca zastopnikov ameriškega in mehiškega delavstva pokazala, da ne postoji neprijateljstva med obema narodoma. Konferenca bo napravila dober vtis v Mehiki in Združenih državah.

Te besede Inglesiasa so merile na razžaljenje, ki ga je tajnik Kellogg storil Mehiki.

DELAVSTVO V PENNSYLVANIJI POMAGA RUDARJEM.

Atlantic City, Pa. — James H. Maurer, predsednik Državne delavske federacije v Pennsylvaniji, je izjavil na rudarski konferenci, da stoji Državna delavska federacija do zadnjega za rudarji na antracitnem polju. Povdaril je, če ne pride do sporazuma s podjetniki, da lahko rudarji računajo na finančno in moralno pomoč organiziranega delavstva v Pennsylvaniji. To pomeni, da bo rudarje podpiralo pol milijona delavcev organiziranih v državi.

Indijanci kontrolirajo volitve v Alaski.

Seward, Alaska. — Kongresnik A. M. Free iz Kalifornije, ki se mudi tukaj na inšpekciji ribišč, je izjavil, da indijanski zdravniški čarodejci in duhovni, ki kontrolirajo 1800 Indijancev, so diktatorji Alaske. Indijanci, ki ne znajo čitati in ne pisati, odločujejo pri volitvah v Alaski.

Umrljivost otrok v ameriških mestih

Ameriško udruženje za zdravje otrok je ravnokar izdalo svoje letno poročilo o mortaliteti otrok v ameriških mestih, katerih prebivalstvo presega 10.000. V Združenih državah je 701 mest, ki spadajo v ta razred, ali na razpolago so le poročila iz 629 takih mest. Povprečna detinska mortaliteta (razmerje smrti izmed vsakih tisoč otrok pod enim letom) znašala je za l. 1924: 72,2 nasproti 78 v letu 1923. Najmanjše razmerje smrti je bilo 20 v mestu Albany, največje pa 153 v mestu Charleston, S. C. To pomenja, da sta v Albany izmed vsakih sto živorojenih otrok umrla le dva, predno sta dosegla starost pet let, dočim jih je v Charlestonu umrlo čez 15 za vsakih sto. Izmed mest, ki imajo čez 250.000 prebivalcev, ima Seattle najmanjšo mortaliteto (45 za vsakih tisoč), največjo pa Pittsburgh (92). Izmed mest s prebivalstvom od 100.000 do 250.000, najmanjše razmerje

smrti izmed otrok pod enim letom ima Cambridge, Mass., (namreč 42 za vsakih tisoč), največje pa San Antonio, Texas, namreč 139.—F.L.L.S.

RESIDENCA: 3115 E. Millard Ave.
TELEFON: Lavndale 9797

JOHN J. ZAVERTNIK, MD.
PHYSICIAN & SURGEON

Laver Bldg., 3655 W. 29th St.,
vagal Lavndale Ave. in 26. ulice.
Telefon: Crawford 2212, 2213.

ORDINACIJSKE URE:
Ob delavskih od 7. do 4. popoldne (vse dni)
Izredni v petek in od 7. do 8. zvečer vsak dan.
Ob nedeljah od 11. popoldne do 12. opoldne.

NOVA HIŠA NA PRODAJ.

Na prodaj imam novo, štiri sobno hišo v prijaznem mestu v Midway, Pa. V hiši je električna razsvetljava in plin, studenčna voda v kuhinji in v kleti. Cementovana klet pod vsem poslopjem. Poslopje stoji na loti, ki meri 72x145, od zadaj je vrt in je nasajenega nekaj mladega sadnega drevja in kokošnjak za 50 kokoši. Prodajam tudi pohištvo, katero je v najboljšem stanju in vse skoro čisto novo. Tu je zelo ugodna prilika za mlad par, da si ustanovi krasni dom in za malo ceno. Prodajam pa na željo kupca, samo hišo in stavbišče brez pohištva, ali skupno kakor kdo hoče. Vzrok prodaje je, ker mislim odpotovati v staro domovino. Za ceno in druga pojasnila pridite osebno ali pa pišite lastniku na naslov: Frank Urbančič, P. O. Box 62, Midway, Pa.—(Adv.)

IZJAVA UPRAVNIŠTVA PROSVETE.

Pojasnilo vsem, ki se zanimajo za nekatere potovalne zastopnike lista Prosveta, katerim se od strani prebivalca, da izkoriščajo jednotino blagajno, ter druge nečedne stvari. Prvič bodi povedano, da jednota niti list Prosveta do danes še ni plačala NOBENEMU zastopniku niti zastopnici za list Prosveta, ne javno in ne skrivoma nobenih voznih stroškov. Upravištvu lista Prosveta plača vsem potovalnim zastopnikom enako in to je, da vsak potovalni zastopnik za list Prosveta prejme po 50% provizije od prejete in nabrane naročnine od novih in starih naročnikov, to je vse. Iz tega si morajo potovalni zastopniki SAMI plačati vozne stroške in se preživljati. To je vse kar dobe od Prosvete in S. N. P. J.

Nadalje naj omenim, da so prišle pritožbe, da nekateri naši zastopniki skušajo vvaliti našim članom vse druge liste pred kot pa list Prosveta in s tem zlorablajo naše zastopništvo, vsekakor kršijo princip S. N. P. J., vsled tega se želi, da kjerkoli je kak naš zastopnik, ki nastopa v tem smislu, naj se ga nam naznani in upravištvu bude skrbelo, da se takim zastopnikom vzame pravica do zastopništva.

Naši glavni zastopniki so v prvem vsi naši društveni tajniki in tajnice in šele potem, kjer se tajniki nimajo časa ali nočejo za stvar zanimati je v navadi povsod, da društvo pooblasti kakega drugega člana za domačega zastopnika za list Prosveta.

Glede pošiljanja tirjatvenih listin za naročnike, ki so zaostali z plačanjem naročnine za list Prosveta, se je pa pokazalo zelo praktično in lahko se trdi, da približno nad polovico naročnikov sedaj plačuje direktno upravi lista. Torej ta sistem je koristen.

Poročilo zastopnice Christina Omahne.

Za časa potovanja v državi Minnesoti meseca junija. Dobila je 21 novih celoletnih naročnikov. \$ 81.00 Dobila je 69 novih pololetnih naročnikov. 140.70 Izlolektala 28 starih celoletnih naročnikov. 107.40 Izlolektala 19 starih pololetnih naročnikov. 38.50 Dobila skupaj novih in izlolektala od starih skupno 137 naročnikov. svoto \$367.60. Od te svote je izročila listu Prosveta \$185.45 in prejela provizije za svoje delo \$182.15. Iz te svote je morala sama plačati vse vozne stroške. Bila je na potovanju in vožnja tja in nazaj nekaj nad mesec dni.

Filip Godina, upravitelj.

Agitirajte za "Prosveto"!

RAD BI IZVEDEL
za mojo teto Katarino Tomzel, preje se je pisala Sotor, doma iz Rečice pri Laškem v Jugoslaviji. Radoveden sem, ako se nahaja še med živimi moja edina sorodnica. Prosim če kdo ve za njen naslov naj mi istega naznani. Moj naslov je: Ivan Kirn, Studence, pošta Hrastnik, Jugoslavija. (Adv.)

POŠLJITE \$1.00 Money Order in mi vam pošljemo na poskušajo zavoj **SALVATOR** malt ekstrakta z importiranim Saazer hmeljem—poštaine prosto.

JOHN H. ADLER
1359 BELMONT AVENUE
CHICAGO, ILL.

FARMA NA PRODAJ.
Proda se 60 akrov obsegajoča farma v Willardu, Wis., ograjeno in očiščenega je 30 akrov, ter zasajeno in posejeno s travo, ostalo je pa gozd. Dva sobna hiša in spodaj sezidana klet. 7 tisoč čevljev lesa za zidanje štale. 4 akre ovsa, 3 akre korusu in več drugih stvari. Za vsa druga pojasnila obrnite se na naslov: Frank Arko, P. O. Box 112, Willard, Wis.—(Adv.)

Jaz vam nudim zelo izvršten Malt ekstrakt in Česki hmelj po \$9.00 za 12 skupin.

ANTON SAMSA
1901 BISSELL STREET,
CHICAGO, ILL.

PRIPOROČILO
Priporočam vsem rojakom v Pittsburgh-u in okolici svoje fino izdelane obleke.
S spoštovanjem;
RUDOLF MESNAR, krojač,
4921 Butler St.—Pittsburgh, Pa.

DOBRA PRILIKA
za onega, ki ga veseli kupiti dobro stavbišče "Lot", v dobrem kraju za trgovino je drugi od vogala in meri 30x130. Prodajam za isto ceno kar mene stane to je za \$1.000.00. Nahaja se na Amherst in Davis St. v Tod Woods, 31 W. Wood st. Youngstown, Ohio. Pišite na: Andrew Stravich, 129 George st. Brooklyn, N. Y. (Adv.)

NA PRODAJ
je poslopje urejeno za "Restavrant in Soft drink Parlor" poleg velike avtomobilove tovarne, zelo dober promet v mestu Milwaukee, Wis. Za naslov pišite vsa pisma na: Restavrant, 2657 So. Lawndale ave., Chicago, Ill.—(Adv.)

TRGOVINA NA PRODAJ.
Proda se dobro idoča mesnica in trgovina z železnino in drugim blagom v dobri slovenski naselbini. Lepa prilika za Slovence ali Hrvate. Vzrok prodaje je bolezen. Za nadaljna pojasnila se obrnite na naslov: "Trgovina," c/o Prosveta, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

ZASTAVE
AMERIŠKE, SLOV. HRV.—! SIGURNO 25% CENEJE
REGALIJE, PREKORAMNICE, TROBOJNICE, ZNAKE, KAPE, UNIFORME, ITD. KOD DRUGOD
VICTOR NAVINŠEK
331 Grove St., Conemaugh, Pa.

ZENITVENA PONUDBA.
Spoznal bi se-rad s dekletom ali vdovo, Slovenko ali Hrvatico brez otrok v svrhu ženitbe. Jaz sem star 29 let, imam par tisoč dolarjev in dve loti. Če katero veseli naj piše in pošlje sliko. Jaz sem Slovenec doma blizu Kočveja. Moj naslov je: Jacob Crkovich, P. O. Nemacolin, Pa.—(Adv.)

KOŽNE BOLEZNI
povzročajo mnogo trpljenja v teh slučajih je treba jemati;

SEVERA'S
ESKO
razkuževalno mazilo.
Olajša razdraženje, odpravi srbečice in druge srbeče lupuške na koži.
Cena 50 centov.
Pridobite nagelj pri lekarju.

Agitirajte za "Prosveto"!

NAZNANILO O PRESELITVI.

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK
v New Yorku

naznanja svojim klientom in ostalim rojakom, da se je preselila iz svojih dosedanjih prostorov na 70—9th Ave., kjer je poslovala zadnjih 6 let, v nove in večje prostore na

455 WEST 42nd STREET

Vsi cenjeni interesi so zato naprošeni, da v bodoče adresirajo vse dopise in denarne pošiljatve na

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK

455 West 42nd Street New York, N. Y.

Ista tvrdka se ob tej priliki najiskrenejše zahvaljuje rojakom za dosedanje naklonjenost in zaupanje ter se jim tudi za naprej toplo priporoča.

VSAK JUGOSLOVAN V AMERIKI

naj ima hranilno vlogo, ker to je začetek poti ki vodi do svojega posestva, doma ali trgovine. Varčevanje pomaga do neodvisnosti in udobnega brezskrbnega življenja.

Več kakor 100.000 ljudi je otvorilo hranilne vloge

v naši banki, kar je najboljši dokaz zaupanja, katerega živa naša velika konservativno upravljana banka.

Naša banka je upravljana od izkušenih in poštenih upraviteljev in je članica Federalne Rezervne Banke in s tem pod nadzorstvom Zdr. držav. Poleg tega je pod nadzorstvom tudi države Illinois in Chicago Clearing House Ass'n.

Ne odlašajte, temveč še danes začnite s hranilno vlogo v tej popolnoma varni banki in splošno priznani kot največji jugoslovanski denarni zavod v Zdr. državah.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 Blue Island Ave., vogal 19. ulice Chicago, Ill.

Uradne ure: V ponedeljek in soboto od 9. zjutraj do 5:30 zvečer, ostale dni od 9. zjutraj do 5. popoldne.

Razprave o pravilih S. N. P. J.

Polje za banko S. N. P. J.

New York, N. Y. — Tekom zadnjih mesecev je več piscev v teh kolonah izrazilo željo, da bi se S. N. P. J. podala v banko poslovanje. V enem članku br. Richarda Zavertnika je bilo na glaseno, da se lahko podamo v banko kupčijo s kupovanjem bančnih delnic in da bi dovoljena glavica v ta namen znašala dvajset odstotkov rezervnega sklada, recimo približno \$350.000. To bi bilo zakonito in bi bilo mogoče storiti brez posebnih težav in stroškov. Predno se spuščamo v podrobnosti kakor tudi način, ki bi se ga bilo treba posluževati pri ustanovitvi banke, je zelo ustumno, da prvo dožemo, kake bi bile mogoče koristi tega članskega podjetja.

V tem pregledu pri dognanju bančnih dohodkov je treba upoštevati nekatere konservativne domneve. Bančni dohodki se dele v sledeče vire:

a) Vloge članstva, b) vloge društev S. N. P. J., c) posojila, d) izmenjava tujega denarja, e) diskonti na pogodbeno menice, f) parobrodni vozni listi kot agenture za potniško službo na ladjah. Konservativna določitev pokazuje, da bi bil letni čist dohodek \$70.000, katerega je lahko upoštevati na koncu prvih osemnajstih let obstanka.

Vir čistih dohodkov je označen v naslednjem:

a) Vloge članstva. Vir dohodka se bo stekal iz hranilnih vlog in čekovnih računov. S 36,724 člani lahko smatramo, da bo število vlagateljev v bančni hranilnici 27.200 s povprečno vlogo \$100 na člana in z letno hranilno vlogo \$20 na člana. Minimalna bilanca od čekovnega računa bi bila lahko najnižja \$50.

S plačevanjem štirih odstotkov obresti na hranilne vloge in dveh odstotkov na čekovne račune, katerih mesečna bilanca bi bila po \$1000 ali več, bi plačevali privlačna obrestna mera. Ni dvoma, da bi z investiranjem tega denarja bili postavno zmorni do sediš šestodstotni minimalni dohodek na vloženi denar. Običajno je povprečni dohodek iz tega vira nad sedem procentov po računu, ko vlagatelj potegne iz banke svoj denar. V našo svrhu bomo določili, da bi bil za bazo zaslužek po 6%.

Na ta način vidimo, da nečisti dohodek od hranilnih vlog (27.200) (100) (6%)—(4%) znesse \$54.400, in od čekovnega računa pa (1000) (50) (6%) znesse \$16.320.

Predvideni letni narastek v dohodkih (27.200) (20) (6%)—(4%) znesse \$16.320.

Varno torej lahko zaključujemo, da pridobitvena moč banke na hranilnih vlogah članov bi bila nad \$60.000 na leto na koncu prvih osemnajstih mesecev.

b) Vloge društev S. N. P. J. — Sedaj je povprečna depozitna bilanca S. N. P. J. pri bankah \$60.000 in možnosti so, da bo večja kakor nižja. Poleg tega ima povprečno \$60.000 v cirkulaciji po čekih. Na ta način zaznamujemo, da je povprečna mesečna bilanca na banki nad \$120.000. Pri tej vsoti bi banka S. N. P. J. lahko služila po šest procentov.

Cisti zaslužek iz tega vira bo \$7.200, to je (2) 1203,68; recimo v okroglih številkah \$4.790. Zaključujemo, da minimalni znesek posojil, ki bi bila zaključena z banko (vpisana pod prvo in drugo vknjižbo na lastnino ali poslopja) bo enaka letnim hranilnim vlogam do \$544.000, kakor je navedeno pod postavko a). Ugotovljeno je, da bi minimalni dohodek iz tega vira (544.000) (3) znašal \$16.320. Navadno se ta dohodek imenuje bančna provizija za izdajanje ali preskrbovanje posojil posetnikom.

d) Izmenjava tujega denarja. Denarna vsota, ki bo nakazana prijateljem in sorodnikom v Evropi, bo gotovo znašala najmanj \$500.000 na leto. Po računanju v malem obsegu naj bi bil dohodek tridostoten na ta denar ali recimo \$15.000. Pisatelj meni, da bi bil dohodek iz tega vira večji kakor je ugotovljeno in bi po vsej zmožnosti znašal po \$30.000 na leto.

e) Diskonti. Vsote menic in vrednostnih papirjev, ki bi jih diskontirala banka, naj bodo določene na \$100.000 na leto. Če

odvzamemo pet odstotkov kot povprečni diskont, imamo letni dohodek \$5.000 iz tega vira.

f) Parobrodni vozni listi in drugo. — Ni dvoma, da več sto Jugoslovancev letno potuje tja in nazaj v svojo rojstno domovino. Iz tega vira torej lahko ugotovljamo, da bi letni dohodki znašali do \$1000.

Iz gornjega je samoumevno, da bi nečisti predvideni letni zaslužki banke znašali do \$102.510 na koncu prvih osemnajstih mesecev, in da bodo sledeči letni zaslužki bili znatno nad \$100.000. Dvoma tudi ni, da bi bilo vse delo mogoče dovesti desetim do dvanajstim osebam. Povprečna mezda teh ljudi \$2.500 na leto (ki se smatra visoko) bi znašala plačilno listo \$30.000 na leto. Ako dovolimo še \$2500 režijskih stroškov, imamo čisti dohodek \$70.000 letno.

Primerjajmo ta dohodek z mesečnim assesmentom, katerega plačuje članstvo. Povprečni redni mesečni assesment v okroglih številkah je bil tekom zadnjih šestih mesecev leta 1924 \$96.000. Urno je lahko zapopasti, da bi bilo v teku petnajstih mesecev mogoče banki zaslužiti mesečni assesment. Zato je logično, da ustanovimo svojo banko z namenom, da imamo od nje gospodarske koristi.

Ko smo dognali, da bi bilo za članstvo jako dobrodelno, ako bi lastovalo svojo banko, vstaja vprašanje radi načinov, katerih naj se poslužimo, da dosežemo zaželjene rezultate. Dve poti imamo, namreč ustanovitev nove banke z inkorporiranjem iste ali z nakupom že ustanovljene banke, katere dobimo 95 do 100 odstotkov njenih delnic. Slednja pot je bolj zaželjena, če je mogoče dobiti glavico za zmerno ceno, ker ima več prednosti.

Prednosti pri odkupu zainteresiranih strank v že ustanovljeno banko so sledeče:

1. S tem dobimo izvežbano, zmorno in z vsakdanjim delom navajeno osebje.

2. Bančno poslovanje, nje sedanja klijentela, ko se ustanovi, bi morala biti več kakor zmorna, da da več kakor dohodek, ki je potreben za tekoče stroške ustanove.

3. Stroški za obdržanje novega poslovanja so razmeroma manjši, ker z že ustanovljeno banko dobimo tudi gotovo pokroviteljstvo oseb, ki so že do tedaj imele posle z banko.

4. Zvez z drugimi bankami tu in v inozemstvu bi ne bilo treba iskati, ker jih ima že prej ustanovljena banka.

5. Zmožni bi bili posvetiti vse sile za naraščanje vlog po članstvu in bi na ta način lahko pokazali čisti letni dohodek nad \$75.000 na koncu prvega leta.

6. Konkurenca bi bila zmanjšana, če bi kupili slovensko banko, kar je tudi zelo umestno, da se izključi konkurenca na tem polju in se doseže najvišji dohodek (dobiček) iz banke.

Pisatelj veruje, da je zaželjeno, da bi imeli več bank mesto ene same, namreč po eno banko v večjih središčih kakor v Chicagu, Clevelandu, New Yorku kakor tudi po nekaterih mestih po državah Pennsylvanija, Kansas, Minnesota, kakor pač odvisi od gospodarskih razmer v raznih sekcijah dežele.

Končni cilj naj bi bilo večje število jugoslovanskih bank z vlogami nad \$100.000.000 pod vodstvom in kontrolo S. N. P. J. Kadar bi to dosegli, bi imeli zadostne sklade, da vzdržujemo najbolj moderno sirotišče in zavod za stare in onemogle v tej deželi. Zmožni bi bili plačati assesment za vse stare članke, ki so pri jednoti že nad dvajset let in ki so dosegli starost nad petdeset let.

Pisatelj bo visoko cenil konstruktivno kritiko tega članka in upa, da bo izval javno diskuzijo tega problema z namenom, da se razčistijo naša mnenja. Potrebno je tudi, da članstvo o predmetu na široko razpravi in da bo mogoče pred konvencijo prinesiti določeno in premišljeno odločitev. — Joseph Zavertnik, jr.

Aurora, Minn. — Razprave za bodočo konvencijo so velikega pomena. Vsaokovratna vprašanja in pojasnila so na dnevnem redu. Zato je tudi naše društvo malo razmišljalo o nekoliko točkah v sedanjih pravilih, da bi se malo preuredile, kar se tiče konvencije. Vratile naj bi se zmešale v jednotlivih prostorih, to je v Chicagu, ker tako bi se ognili

velikih stroškov, ker bi ne bilo treba plačati najemnine od dvorane in ker se vsi delegati najprvo zberejo v jednotlivih prostorih, potem šele se odpeljejo na določeno mesto, kjer se vrši konvencija. Tu bi se spet ognili velikih stroškov vožnjih listov za delegate.

Glavni odbor naj se voli na konvenciji, ker vsako društvo si zbere kar najbolj zmožnega delegata.

Kar se tiče zavetišča, po našem mnenju bi kar pustili na strani za enkrat, ker to bi stalo ogromne vsote denarja.

Spremenila naj bi se točka radi pogrebov bodisi civilnih ali cerkvenih, da se mora vsak član udeležiti, če ne, ima društvo pravico naložiti kazni članu, če se ne opraviči s tehtnim vzrokom. Kar se tiče bolniških skladov 4. in 5. dolarski naj se odpravi in bolniška podpora naj se plača od prvega dne, ko član zbolí, ko se javi bolnim tajniku ali zdravniku.

Članice našega društva smo tudi brale zapisnik letne seje gl. odbora in smo opazile, da je gl. odbor povzela plače jednotlivemu odvnetniku Jandušu s \$100 na \$150. Zato opozarjamo delegate na prihodnji konvenciji, da tudi v tem kaj ukrenejo, da bi se vzelo malo moči, da ne bi povzela plače kar za \$50 naenkrat.

Resno je, da 13. člen, 3. točka, dopušča glavnemu odboru, da sme povzela plače glavnim delavcem, pa le če je bila določena prejšnja plača v senejših življenjskih potrebščinah. Vse plače so bile določene od 1922 do 1924, ko so bile življenjske potrebščine najdražje, izvenem za časa svetovne vojne.

Za odbor društev Zvezda št. 111 — Julia Modetz, tajnica.

Razmotrivanja poseb. odbora društva št. 462.

Los Angeles, Cal. — Člen V, točka 5 naj se glasi: Jednota plača vsem delegatom, odbornikom in članom konvencije, kateri so oddali tisoč in več milij od konvencije mesta po \$10 posebnih potnih stroškov za spalni voz. Računa se drugih tisoč milij in dalje. Dnevne delegatom naj se plačujejo iz glavne blagajne.

Dodatek k VI. členu, točki 2 naj se glasi: Nobeno društvo nima pravice vložiti iniciativnega predloga v tekočih šestih mesecih pred ali po konvenciji, izvenem referendum glavnega odbora v nujnih slučajih.

Izvolitev glavnih odbornikov naj ostane na splošnem glasovanju.

V Prosveti naj se ne priobči, jejo nikakoli zavajalni oglasi kakor za zdravila, zdravnike in zdraviljenje na daljavo, kakor tudi zelo cene kupčije.

Četrta točka XI. člena naj ostane kakor je sedaj v pravilih. 15. točka v XXII. členu naj se definitivno zaključi, dali je član deležen podpore, dokler ni zmogen opravljati svojega posla, katerega je opravljal pred boleznijo.

17. točka. Članice naj dobe prvo leto \$15, drugo leto \$20, tretje leto pa \$25 porodniške podpore.

V XXIV. členu naj se izpopolni 12. točka c): Člani, kateri se poslužijo potovanja ali službe krmarja v zrakoplovstvu, dalje člani, kateri se dejansko udeležijo dirke za nagrado ene ali druge vrste.

Član, ki ne plača društvenih prispevkov in assesmentov do 24. v tekočem mesecu, naj bo suspendiran trideset dni.

4. točka, 34. člena naj se glasi. Člani s potnicami nimajo pravice do bolniške podpore. Imajo pa pravico do odškodnine, odpravnine in posmrtnine, dokler je potnica v veljavi.

7. točka. Ako se član vrne iz inozemstva in zopet postane aktiven član, je deležen vseh pravic, ne da bi mu bilo treba povreči se zdravniški preiskavi.

Tretja vrsta v 12. točki 37. člena naj se spremeni: Val komentarij k dopisom so prepovedani, izvenem pri krivem tolačenju pravil.

Nova točka. Jednota naj ustanovi svojo hranilnico in posojilnico (banko), takoj ko doseže število 50.000 članov v odraslem oddelku.

Druga nova točka naj bo: Ako reden in aktiven član jednote hoče pravilno odstopiti po preteku petih let, se mu plača deset odstotkov njegovega vplačane assesment.

Ramsey, Ohio. — Med čitanjem razprav o pravilih večkrat naletim na izražanje, da za en dolar bolniške podpore se plača največ. Ne vem zakaj imajo nekateri pravila, da nič notri ne pogledajo, posebno pa društveni uradniki. Kaj ni v pravilih, da kdor je zavarovan za \$1, plača 70 centov v bolniški sklad; kdor je zavarovan za dva, plača 72 in pol centa od dolarja v bolniški sklad, kdor je zavarovan za \$3, plača po 75c za dolar v bolniški sklad in kdor je zavarovan za \$4, plača 77 in pol centa v bolniški sklad. Zato svetujem tistim, ki pravijo, da se od enega dolarja največ plača, da pogledajo malo pravila.

Dobro bi bilo, da se popravijo pravila radi operacij. Sedaj je član upravičen do operacijske odškodnine od \$25 do \$100, za veliko operacijo pa se mora doplačati \$50 ali celo \$100. Zato pa naj se ne plačuje za male operacije; ako mora član pri veliki doplačati \$50, naj še drugi sam plača za malo, da bomo vsi enaki, ali pa vsem vse, kakor računa zdravnik. Zdaj dobi eden vse, drugi samo polovico.

S tistimi se tudi ne strinjam, ki priporočajo, da bi se ena stran Prosvete tiskala v hrvaščini, ena v angleščini. Votem bi izgledala kot netopir, pol tič pol miš. Jaz sem zato, da bi se tiskala v hrvaščini, ako je dovolj bratov Hrvatov, ki bi se nanjo naročili, to je pet ali šest tisoč. Samo za par sto se kajpada ne izplača imeti urednika.

Za to glasilo naj se tudi kaj predukači. Članov je zdaj čez 35.000, in glasil vem, da se tudi tiskalo tiska vsaki teden. Čita pa jih mogoče komaj 25.000, tako da je 10.000 stran vrženih, torej brez potrebe tiskanih. Na ta način se velika vsota vsako leto vrže stran. Ali bi se ne dala ta vsota porabiti v kakke druge svrhe, kar bi bilo v korist kakih stvari, za mlade člane, če že ni drugače, ki znajo čitati angleško. Tistih deset centov naj bi se plačevalo za Mladinski list, kateri naj bi se zato povečal in dobival naj bi ga član mesto sedanjega glasila. Tako bi ga vsaj kdo čital, sedanjega pa še pogleda ne, ker ga ne zna čitati. — John Yapel.

Mišljenje društva št. 326.

Uniontown, Pa. — Nekateri priporočajo, da bi se skladi združili, in sicer, da bi tisti, ki so zdaj za \$5 zavarovani, da bi imeli razreda po \$3 in \$2, tisti, ki so zavarovani za \$4, da bi prišli skupaj s prvimi in drugim razredom, tako da bodo še dalje zavarovani za ravnotako vsoto kakor poprej.

Naše mišljenje je, da bi bilo jako zgrešeno. Če tako storimo, bomo v resnici dali simultantom še lepšo priložnost. Po našem mnenju naj ostane tudi v bodoče ravnotoliko skladov kot razredov.

Za operacije naj se plača toliko, kolikor znašajo zdravniški stroški. Prihodnja konvencija naj bi sprejela zaključek, po katerem bi član, ki ne potegne nikake bolniške podpore petnajst ali dvajset let, dobil nazaj svoj procent, kakor imajo nekateri zavarovalne družbe. To priporočamo, ker vidimo, da bi bilo na ta način veliko manj bolnikov. Za članice naše organizacije naj se plača za porode, tako kot je bilo do sedaj. Rajši se zadovoljimo, ako se jim zviša kakor pa zniža.

Popolnoma uverjeni smo, da je bolje, če se glavni odbor izbere na konvenciji. To sklepamo, ker vemo, da delegatje lažje razsodijo, kdo je bolji, ker vidijo kandidate ter njih delo na konvenciji. Če lahko poverimo delegatom, da delajo za nas zaključke od konvencije do konvencije, tedaj tudi lahko poverimo izvolitev glavnega odbora.

Ne strinjamo se s tem, da bi se plača glavnim odbornikom zmanjšala, ker vemo, da bi naši protivniki to znali dobro izrabiti proti nam. Še kako kompanijski listi bi izvedeli, da smo Slovenci ravnotako proti svojim uslužbencem, kakor kakim profitalačni podjetniki in poročali bi v svojih časopisih, da smo za znižanje delavskih mezd. Namesto znižanja plače bi mi priporočili, da se jim ne plača dnevnic za časa bivanja na konvenciji, ker vemo, da prejemaajo mesečno plačo. Držimo se tega, da je velik pogrešek, ko se na ta način odbornikom več plača kakor pa delegatom.

Slovenska Narodna		Podporna Jednota
Ustanovljena 9. aprila 1904.		Iskorp. 17. junija 1907. v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS

Izvrševalni odbor:

UPRAVNI ODESEK:

Predsednik Vincent Calkar; podpredsednik Andrew Vidrich, R. F. D. 7, Box 103, Johnstown, Pa.; gl. tajnik Matthew Turk; tajnik bolniškega oddelka Blas Novak; gl. blagajnik John Vogrich; urednik glasila Jože Zavertnik, upravitelj glasila Filip Godina.

POROTNI ODESEK:

Martin Železnikar, predsednik, Box 276, Barberton, Ohio; Frances A. Tauchar, 3627 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.; John Krišmančič, 13111 Bennington Ave., West Park, Ohio; Mary Udovich, 3623 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.; John Terrell, Box 22, Strabane, Pa.

BOLNIŠKI ODESEK:

OSREDNJE OKROŽJE: Blas Novak, predsednik, 2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VZHODNO OKROŽJE: Jacob Ambrožič, Box 284, Moon Run, Pa.

JOSEPH ZORCO, RFD. 2, Box 114, West Newton, Pa.

ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šular, Box 194, Gross Kana, na jugozapad.

Frank Klun, Box 399, Chisholm, Minn., za sev. zap.

John Golob, Box 144, Rock Springs, Wyo.

Nadzorni odbor:

Paul Berger, predsednik, 2653 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.; Richard J. Zavertnik, R. No. 1, Hinsdale, Ill.; Frank Zajc, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.

Združiteni odbor:

Predsednik: Frank Aleš, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.; Jolko Oren, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.; John Olip, 2626 So. Clifton Park Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI EDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

POZOR! — Korespondence s glavnimi odborniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole:

VSA PISMA, ki se nanašajo na posle gl. predsednika se naslovijo: Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVJE: Bolniško tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POŠILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vobče se naslovijo: Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse pritožbe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo Paul Bergerju, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgornji.

Vsi prisrski na gl. porotni odesk se naj pošiljajo na naslov: Martin Železnikar, Box 276, Barberton, Ohio.

Vsi dopisi in drugi spisi, nanašajoči, oglaš, naročila in spisi vse kar je v zvezi s glasilom jednota, naj se pošilja na naslov: "PROSVETA", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Casopisje naj se zviša do one stopnje kakor zahtevajo naše potrebe. Ne podajamo se v pisanje latih v več jezikih. Casopis naj bo samo slovenski, a hrvaški in angleški pa takrat, kadar bi kaj objavljali glavni odbor, kar je potrebno, da razume vse članstvo. Za povečanje lista, mislimo, da bi ne prišlo dosti več plačevati, ker vemo, da sedaj la-
stuje Slovenska narodna podpora
jednota lastno tiskarno, za katero je naše članstvo mnogo
število. Vemo, da bo stalo
nekoliko več, a ne toliko kakor
če bi delo vršili v drugi tiskar-
ni.

Za društvo — Frank Vratarič, tajnik.

Priporočila društva št. 125.

Leetonia Townsite, Minn. — Društvo Kremlin št. 125 je na redni seji sprejelo za priporočilo sledeče točke k pravilom S. N. P. J.:

1. Glavni odbor naj se izbira na konvenciji za štiri leta. Ako bi se odbor izbral po splošnem glasovanju za dve leti, naj ima vsak kandidat pravico izraziti svoje mišljenje in agitirati v glasilu S. N. P. J. ter ustmeno, da se konvencija obdržuje v S. N. P. J. domu v Chicagu.

2. Glasilo naj piše v sloven-
skem in hrvaškem jeziku.

3. Razredi naj se glase po \$1, \$2 in \$3, ki naj ostanejo vsak za sebe. Razred za \$4 naj se odpravi. Radi bolniške podpore naj se glasi: Podpora se izplačuje za prvih osemnajst mesecev po \$1, \$2 in \$3, po petnajstih mesecih pa se plačuje po sedem dolarjev na teden, dokler član ni sposoben vrniti se na delo, katerega je prej opravljal.

4. Glavni odbor naj oglaš v listu vsakega člana, ki prejme podporo in vsakega, kateremu odkloni podporo ter vzrok, zakaj je bila podpora odklonjena.

5. Šesta točka v 22. členu pravil naj se uravna tako, da bo v soglasju s prvo točko istega člena. V šesti točki namreč stoji, da vsak bolan član se mora prijaviti zdravniku najmanj enkrat na teden, a v prvi točki stoji, da vsak bolan član se mora pokoriti zdravniku, kateri ga želi. Kaj se pa zgodi, če bi zdravnik naročil člana, da mu ni treba priti vsaki teden k njemu? Če se ravna po prvi točki, to je, da se pokorava naročilo zdravnika, da ne sme priti k njemu vsaki teden, ali tak član izgubi podporo, kot se je že dogodilo pri našem društvu.

6. Slovenska narodna podpora jednota naj izplača svojim članom po dvajsetih letih zavarovalnino kakor doživljenjsko zavarovalne družbe.

7. Pri vstopu naj vsak član

plača za zdravniško preiskavo sam. Prosilcu, ko ga odbije vrhovni zdravnik, naj bo naznanjeno, zakaj je bil odklonjen. Ko prosilec sprejme vrhovni zdravnik in S. N. P. J. ter če ga pobi-
je na delu, naj mu jednota plača
bolniško podporo in odškodnino
še po prvem dnevu sprejema v
S. N. P. J. Od naravne bolezn
pa naj se ne plača podpora te-
kom prvih devetdesetih dni po
pristopu.

8. Pri mladinskem oddelku naj se glasi, da otrok ne more pristopiti v članski oddelk, dokler ne doseže osemnajstega leta.

9. Radi pogrebov naj se glasi, da vsak član mora, ako društvo zaključi, prisostvovati pogrebu, pa naj bo pogreb civilen ali cerkven, samo da se ne sme nihče siliti v cerkev proti njegovi vo-
lji.

Naše društvo se nadeja, da bodo delegatje na osmo redno konvencijo S. N. P. J. to preučili in sprejeli naše zaključke, ker mislimo, da bi to bilo dobro za našo jednoto in da bo jednota bolj napredovala v bodoče. — George Prpich, tajnik.

Klub št. 1 J. S. Z. nudi zabavo svojim članom in simpatičarjem.

Chicago, Ill. — Ko je že toliko piknikov raznih društev, katere računajo primerne vstopnine, se je odločil tudi socialistični klub št. 1 J. S. Z. za piknik, lepo domačo zabavo vsem svojim članom, njihov prijateljem in simpatičarjem socialistične misli. Piknik bo priredil tretjo nedeljo v avgustu (16. avgusta) v javnem gozdu (Forest Preserve) v Willow Springsu nad Steržinarjem. Vstopnine ni, pač pa tozadnevni odbor priporoča, da udeleženci prinesejo griljaj s seboj. Bo torej nekaj "basket picnic". K udeležbi so vabljeni člani kluba in prijatelji. Zabave bo dovolj, zlasti pa različnih tekem za smeh in kratek čas. — P. O.

IZ PRIMORJA

Strasna nesreča na Malem Repnu. Te dni se je pripetila na Malem Repnu pri Proseku grozna nesreča. Pastirji so našli v grmičevju ročno granato in jo skušali odpreti. Granata pa je eksplodirala in ubila enega pastirja in eno pastirico. Drugi pastir je pa bil težko ranjen. Nesreča z granatami torej ni konca ne kraja.

Zidovski tempelj v Opatiji. Zidovska verska občina, ki je v Opatiji precej številna, je sklenila, da zgradi v mestu svoj tempelj v proslavo 25letnice vladanja italijanskega kralja Ema-
nuela.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$6.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago in Cicero \$6.50 na leto, \$3.25 na pol leta, \$1.65 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5.00 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER OF THE FEDERATED PRESS"

UNION LABEL APPLIED FOR

Datum v oklepaju n. pr. (Juni 30-25) poleg vašega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem dnevnom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

KAPITALISTIČNA TRMOGLAVOST PRINAŠA EVROPI KRIZO.

Britski premogovniški podjetniki so trmoglavci in nočejo priznati opravičenih zahtev rudarjev. Zanašajo se na svoje dobro rejene denarne mošnje in solidarnost kapitalistov v drugih evropskih deželah.

Ako pride v petek do stavke, ne bodo premogovniški baroni stradali. Tudi njih družine ne bodo gladovale. Če bo stavka zanje izgubljena, bodo troške zanjo naložili na konzumente. Izgube torej ne bo.

Premogovniški baroni upajo na zmago. Prepričani so, da jim bodo pomagali premogovniški baroni v drugih evropskih deželah. Oni računijo s tem, da bodo prejeli premog iz drugih dežel in tako zlomili stavko britskih rudarjev.

Premogovniški baroni so delali račune brez krčmarja, t. j. rudarjev.

Britski rudarji so tudi apelirali na solidarnost rudarjev vsega sveta. Ta klic ni bil zastoj.

V Pariz je bila sklicana konferenca zastopnikov evropskih rudarjev, da se rudarji med sabo dogovore, da ne bodo kopali premoga za Veliko Britanijo, ako tam izbruhne stavka.

Transportni delavci v Veliki Britaniji so se izjavili solidarnim z britskimi rudarji. To pomeni, da v Veliki Britaniji ne bodo le kopali premoga, ampak tudi nakopnega premoga ne bodo več prevažali, ko izbruhne stavka.

Britske kapitaliste pa tarejo še druge skrbi. V Sarškem distriktu groze rudarji s stavko, ki ima pričetni pondeljek proti versailski mirovni pogodbi, ker je ta pogodba zabranila gospodarsko okrevanje Evrope. V severni Franciji visi stavka rudarjev na niti.

Tako izgleda položaj, ki so ga zakrili britski premogovniški baroni s svojo trmoglavostjo.

V sili so se premogovniški baroni in drugi kapitalisti obrnili na vladu, da posreduje. Samoposebi se razume, da premogovniški podjetniki žele tako posredovanje, da bi bili rudarji opeharjeni.

Voditelji rudarjev in tudi rudarji sami se ne bodo dali speljati na led. Oprezni so in to opreznost že občutijo kapitalisti. Prav dobro občutijo, da tako velikega boja še ni bilo na gospodarskem polju med kapitalisti in delavci v Veliki Britaniji, kakor bo sedaj, če pride do rudarske stavke.

Delavstvo v Veliki Britaniji in v Evropi se je pričelo zavedati svoje moči. Ono se zaveda, da zmaga, ako je solidarno in se ne da pocepiti od nacionalističnih in plemenskih frazajerjev. Taka zavest pa zadostuje, da ena sama delavska stroka, ki je izredno važna pri produkciji in distribuciji blaga, zastavka, da se zaguglje vsa kapitalistična gospodarska struktura.

In kaj je delavska stavka? Delavec preneha biti ponižen rob svojih gospodarjev, ki producira in producira v takih razmerah in pod takimi pogoji, ki mu jih narekuje gospodar.

V Veliki Britaniji je bilo dozdaž že veliko stavk: velikih in majhnih. Nobena stavka pa dozdaž še ni bila za delavstvo tako važna, kot bo rudarska stavka, ako ne pride do sporazuma. Ta stavka bo globoko posegla v produkcijo in trgovino Velike Britanije in sicer tako globoko, da lahko zastane ves njen ogromni aparat blagovne produkcije in distribucije.

Britski delavci so hladnokrvni in se ne dajo provocirati. Ostali bodo doma, tisti v transportni službi bodo pa prenehali s prevažanjem premoga. In kaj naj stori britska industrija brez premoga? Ali more britska industrija sploh živeti brez premoga, ki daje silo proizvajajočim strojem v tovarnah in v transportni službi? Kaj takega britska industrija ne prenese ne glede na to, kako zvrhane so blagajne izkoriščevalcev britskih delavcev.

Denar je bil dozdaž tudi v Veliki Britaniji vladar. Za denar se je dobilo vse. Ali-ko rudarji odlože svoje orodje, bo denar postal brez moči. Kopal in prevažal ne bo premoga. To pa pove, da je delavčeva proizvajajoča moč veliko močnejša od denarne moči.

Počasi pa le priznajo

"Clan S. N. P. J.", ki se ne upa s svojim imenom na dan v "Glasu Naroda", je le končno priznal, da S. N. P. J. ne izdaja dnevnika in tednika, temveč, da izdaja kot svoje glasilo za propagando svojih idej in razširjanje svojega delokroga dnevnik pod imenom "Prosveta". Tega seveda ni storil direktno, temveč nedirektno. In to za nas zadostuje, ker to pomeni, da dnevnik Prosveta, ki ga izdaja S. N. P. J. kot svoje glasilo za propagando svojih idej in razširjanje svojega delokroga, ni imel deficita. Vprav njegov citat iz zapiskov to potrjuje. V tem citatu ni govora o dnevniku in tedniku, ampak o neobligatni izdaji.

Če bi bil "Clan S. N. P. J." to tako povedal, bi se ne bil nihče spodtkal nad njim. Ker je pa trdil, da je imel dnevnik Prosveta, to je glasilo S. N. P. J., ki ga ta jednota izdaja za propagando svojih idej in razširjanje svojega delokroga, osem tisoč dolarjev deficita, je prejel od naše strani, kar je iskal.

Kdor kaj kritizira, mora predvsem vedeti kaj kritizira. Med kritiko in porednim ščuvanjem in podžiganjem je pa velika razlika. Kritika, dokler je poštena in odprta, je dobro došla, poredno ščuvanje in podžiganje, združeno z zavijanjem dejstev, je obsojanja vredno.

Klerikalna taktika je bila od nekdaj: Ne napadi stvari, ampak osebe, da se klerikalci toliko lažje polaste stvari same in jo izkoristijo v svojo korist — za klerikalno propagando. In kdor se poslužuje klerikalne taktike v kritiki, nima poštenih namenov, pa če svojo kašo še tako dobro zabeli, da so vsi javni uradniki podvrženi kritiki. Tako besedičenje nima drugega namena kot prikriti umazane namene kritičarja. Pošten kritičar ne potrebuje takih argumentov, ker njegova kritika samanebi pokazuje, da je poštena in da prihaja iz čistih nagibov.

Tudi tista fraza o obstanku Združenih držav in predsedniku Coolidgeu itd. je zelo pitka, ker jo pozna vsak šolarček, ko se prične učiti zgodovine. Podobna je filozofiji osla, ki je rekel, da mu je važno če po njegovi smrti še trava ozeleni ali ne!

Združene države niso podporni organizacija in podporni organizacija niso Združene države. Velika razlika je v tem in sicer tako velika, da je "Clan S. N. P. J." v "Glasu Naroda" ne zapopade.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Collinwood, O. — Eden navzočih. — Rezolucije, ki je bila sprejeta pri društvu, ki ga omenjate, še nismo prejeli. Kadar jo prejmemo pravilno podpisano od društvenih odbornikov, jo priobčimo. Tako bo vsaj članstvo izvedelo, kaj se godi v Slovenski narodni podporni jednoti. Pozdrav!

Pueblo, Colo. — J. M. — Zaveda, kot jo vi prikazujete, je oseba in spada pred društvo. Ako se je vam zgodila krivica od člana, ki ga omenjate v svojem dopisu, tedaj najdete v členu XIX — Razsodišče — potrebne točke, kako vam je treba nastopiti. Pozdrav!

Collinwood, O. — M. L. — Brat, ki ga omenjate, se ni oglašil v javnosti. Iz vašega dopisa razumemo, da se je stvar izvršila pri društvu. Dopis izročimo predsedniku S. N. P. J., da se uvede preiskava.

Vsak član ima pravico priporočiti popravke k pravilom. To pravico imate tudi vi. Ako vas je kdo kritiziral zaradi tega, ni ravnal pravilno. Pozdrav!

Collinwood, O. — Collinwoodski Strigel. — Rezolucije še nismo prejeli. Kadar nam jo pošljete društvo, jo bomo prav zanesljivo priobčili, ako bo pravilno podpisana od društvenih odbornikov. Tudi mi želimo, da članstvo S. N. P. J. izve, kaj se godi v organizaciji. Pozdrav!

Frankfort, Ill. — H. K. — Ako se je res našel član katerega društva S. N. P. J., ki je to storil, kar vi omenjate, ga obtožite v smislu pravil S. N. P. J.

V členu XIX — Razsodišče — bode te našli navodila, kako vam je treba postopati.

Ako dotični član S. N. P. J., pa nam sporočite, da ga bo sodila javnost. Pozdrav!

ZDRAVNIŠKI NASVETI

Piše dr. F. J. Kern.

Kako preprečite vročinsko bolezen.

Geslo medicinske preteklosti desetletij je preprečenje infekcije s sanitarnostjo je rešilo življenje že milijonom. Danes se po-bije v Združenih državah v avtomobilskih nesrečah več ljudi, kot jih pa umrje za vročinsko boleznijo (legarjem, tifusom), ki je svoje čase zahtevala brezštevilne žrtve. Vročinsko bolezen pa je storila tako redko čistost.

Vročinsko bolezen povzročuje bacil, ki se nenavadno hitro množi. Tekom 24 ur se pod ugodnimi življenjskimi pogoji samo en bacil razmnoži v več milijonov svojih sovrstnikov. Ker ne more ta bacil živeti brez vlage, živi navadno v vodi. Suša ga takoj zamori. V ledu pa vzdrži več tednov. Zato je led, ki pride iz okuženih zamrzlih jezer in rek, nosilec legarskih bakterij.

Ker živi legarski bacil ponajveč v vodi, odvisi kontrola nad vročinsko boleznijo popolnoma od kontrole nad čisto pitno vodo. Hladni in žuboreči gozdni studenci in farmerski vodnjaki so največji raznašalci legarskih bacilov. Ti pa pridejo v vodo z odpadki bolnikov, ki imajo vročinsko bolezen. Lajkomo se je brezdvoma težko predstavljati, da more biti kalna mestna voda zdravejša od čiste in včasih zelo okusne studenčne vode. Mestna voda je dandanes vedno kemično razkužena, dočim je voda na deželi radi slabih sanitarnih razmer okužena. Poleg vode so povzročili epidemije legarja že tudi okužen sladoleđ, ingversko pivo (ginger ale), in ostrige. Sladoleđ je bil okužen od nezdružnega mleka, ingversko pivo in ostrige pa od netiste vode. Bacili pridejo v telo tudi z jedmi, katere so okužile muhe. Naši časopisi, ki hočejo storiti svojo dolžnost, ne smejo nikdar prenehati s pisanjem proti tem sitnim in nevarnim živalicam.

Eno sredstvo za preprečenje vročinske bolezni, je dosledno prekuhanje pitne vode in mleka. Otroci pod petimi leti ne smejo piti ničesar neprekuhanega. Da pa ima prekuhana voda v sebi vendar nekaj svežega, naj se stane vanjo nekaj oranžnega soka. Odkar zahtevajo državne postave, da morajo mlekarji mleko prekuhati, predno ga stavijo na prodaj, so postali slučajni vročinske bolezni med otroci jako redki. Prekuhanje pa ne preprečuje samo vročinske bolezni, ampak tudi difterijo, grižo in drisko.

Moderna medicina preprečuje vročinsko bolezen tudi drugače. Jako uspešen način preprečenja se je izkazalo cepljenje. Idejo cepljenja je najprvo sugeriralo spoznanje, da ni še nihče dvakrat obolel za legarjem. Pozneje se je dognalo, da jamči varnost pred legarjem injekcija mrtvih bacilov v krvi. Ti mrtvi bacili producirajo v telesu protisnovi, ki uničijo takoj tiste bacile, ki pridejo v telo potom okuženja. Predno je bilo iznajdeno cepljenje, je v bolnicah vedno umrlo mnogo zdravnikov in streljanih, ki so imeli opravka z bolniki, ki so imeli vročinsko bolezen. Te smrtne slučaje v bolnicah se je pa smatralo kot neizogibne in prav nič izven reda. Danes pa, ko so zdravniki in streljani cepljeni, se smrtne slučaji za lekarjem jako redki.

Kaj je treba storiti za preprečenje vročinske bolezni, vam povem še enkrat v par besedah: Prekuhavajte vodo in mleko, pazite na čistost okoli hiše ter pobijajte muhe.

DRŽAVNI URAD ZA ŽENSKO IN OTROKE V PENN. SYLVANIJL.

V pennsylvanskem departementu za delo in industrijo je bil začeti od meseca julija ustanovljen "oddelek za ženske in otroke."

Naloga tega novega državnega urada bo preiskovanje razmer, pod katerimi delajo ženske in otroci, in upravljanje vseh državnih zakonov, ki se tičejo žensk in otrok. Miss Charlotte Carr, ki je bila poprej valuskeba v newyorškem državnem uradu za ženske v industriji, je bila imenovana za načelnico novega urada.—F.L.I.S.

Zavarovanje proti vremenu

Zvezni vremenski urad opisuje razne zanimive vrste vremenskega zavarovanja, ki so v rabi pri ameriških zavarovalnih družbah. Najstarejša vrsta odločno vremenskega zavarovanja v Združenih državah je zavarovanje žetve proti toči. L. 1924 je zavarovalnina proti toči znašala vsega skupaj 40 milijonov dolarjev, in polovica te vsote je bila zavarovana v državah Kansas, North Dakota in Iowa.

Zavarovanje proti viharjem in tornadam znaša sedaj več kot 30 milijonov na leto. Odkar je tornado razsul del Lorraine in nedavno nekatera mesta v Illinoisu in Indiani, se je povpraševanje po zavarovanju te vrste kar podvojilo. Nekatere banke in hipotekarne (mortgage) družbe sedaj zahtevajo tudi zavarovanje proti viharjem poleg zavarovanja proti ognju.

Imamo tudi zavarovanje proti dežju. Ali ta vrsta zavarovanja se razlikuje od drugih vrst v tem, da ne zavaruje proti škodi lastnine. Namen tega zavarovanja je, da se pred škodo zavarujejo prireditve in trgovska podjetja, ki so odvisna od pritoč občinstva in ki bi trpela veliko škodo, ako bi deževalo. Zavarovalna polica utegne pokrivati tako kratko dobo kot so tri ure—dovolj časa za dirko, športno tekmo ali slično prireditev. Prodajalci na semnjih in detaljne trgovine, ki oglašajo specialne razprodaje, se dostikrat zavarujejo proti dežju za dotični dan.

Zavarovanje proti slani je precej v navadi pri sadjerejcih. Splošno zavarovanje žetve ni še toliko v rabi, ali se tudi godi tu-patam. Škode radi bliska so navadno zapopadene v zavarovanje proti ognju. Sklepajo se tudi zavarovanja najbolj čudne vrste, tako na pr. se je nekdo zavaroval proti oblacnemu nebu za časa solnčnega mrka. V dveh slučajih je bila sklenjeno zavarovanje proti pomanjkanju snega—v enem slučaju je je zavarovala neka kinematografska družba, ki je rabila sneg za posnemanje nekega prizora, v drugem slučaju je šlo za neko podjetje zimskega športa v Minnesoti.

Premije za vse te vrste zavarovanja se naslanjajo na podatke in statistike federalnega vremenskega urada.—F.L.I.S.

Naši odri

Veselica z igro in koncertom na čast delegatom 8. redne konvencije S. N. P. J.

Chicago, Ill. — Šest društev Slovenske narodne podporne jednote se je sporazumelo za skupno prireditev veselice na čast delegatom osme redne konvencije. Zraven tega bodo nastopila tudi pevška društva in socialistični klub št. 1 J. S. Z. pa bo vprizoril slovito Cankarjevo dramo "Kralj na Betajnovi". Velika slavnost se bo vršila v soboto pred otvoritvijo konvencije, dne 12. septembra zvečer v dvorani Slovenske narodne podporne jednote, na 2657 S. Lawndale Ave., Chicago. Program bo objavljen pozneje.

Odbor, v katerem so zastopniki šestih društev S. N. P. J., je imel že par sej in za 28. avgusta sklicuje svojo važno sejo, na katero naj gotovo pridejo vsi zastopniki, da se razdeli delo na slavnosti in se določi vse potrebno glede sprejema delegatov na kolodvorih ter drugih stvari. Delegati skoraj iz vseh držav bodo na potovanju v Waukegan šli skozi Chicago, kar je tudi zaželjivo, da se v Chicagu ustavi-jo, za kar so se društva S. N. P. J. določila, da po svojih zastopnikih sprejmejo vse na kolodvorih in jih pripeljejo na glavni urad, v soboto zvečer pa na slavnost, ki je prirejena delegatom na čast.

K prireditvi je vsak delegat prost vstopnine. Postreženo bo tudi delegatom z večerjo. Drugi udeleženci morajo plačati po 50c vstopnine. Zastopniki društev so najeli za to slavnost Koludrov orkester, da bo po programu tudi lepa prilika za ples.

Odbor vabi k udeležbi vse delegate, ki naj dosepejo v Chicagu že v soboto, poleg tega pa tudi vse bližnje in oddaljeno članstvo Slovenske narodne podporne jednote.

ŽARKOMET

Predraga publika.

Rudarji na polju trdega premoga zopet zahtevajo nekaj pravice. Mogoče pride do stavke. Gotovega ni še nič. Kapitalistični tiak pa že poje staro pesem: Vlada mora skrbeti, da publika ne bo trpela, če pride štrajk.

Stara pesem obuja staro vprašanje: Kdo je publika?

Odgovor, ki je tudi že star: Publika smo vsi, ki nismo direktno udeleženi v konfliktu dveh strank. Tudi delavci smo publika. Brez delavcev ni bila publika zelo mršava kravica. V velikem industrijskem konfliktu sploh ni "tretje stranke", ki bi bila absolutno nevtralna in neprizadeta, razen če kje živi kak puščavnik, ki misli le na svojo smrt. "Publika" je razdeljena. Delavska "publika" je z rudarji, ostali del je z baroni premoga. Kdor vam pravi, da je nevtralen, ta je proti vam, bratje delavci, pa noče povedati. In stara navada je, da vlada vselej ščiti interese tiste "publike", ki je na strani delodajalcev.

Bilo je v Tennesseeju.

V Tennesseeju, kjer so veliki zagovorniki biblije pred nekaj dnevi grmeli, da je človek božje stvarstvo, božja podoba in ne vem kaj še vse, je bila zadnji teden običajna eksplozija plinov v premogovniku in osem rudarjev je mrtvih.

Fundamentalistični gromovniki, ki kriče, da je biblija v nevarnosti, nimajo nikdar besede o nevarnosti rudarjev, niti nikdar ne obsojajo umorov pod zemljo, za katere so baroni premoga v večini slučajev odgovorni, ker jim je dobiček bolj pri srcu kot pa varnostne naprave. Življenja rudarjev z božjo podobno so v deželi, ki hoče biti krščanska, veliko cenejša kot življenja opic, ki so bile menda ustvarjene po vražji podobi. (G. Trunk, tukaj imate materijala za štiri kolone "Pisanega polja.")

Zastor.

Bryan je stopil z odra za vselej. Zdaž čitamo dolga poročila kako je igral. Vsi se strinjajo, tudi Darrow, da je igral dobro. Drugo, bolj važno vprašanje je: kaj je igral. Človek lahko dobro igra slabo igro. Bryanova igra je bila slaba. Bil je anahronizem. Naprednim ljudem ni nič žal, da je doigral.

Dobra novica iz Jugoslavije.

Radič se vozi okrog po Jugoslaviji in poje zahvalno pesem kralju, ki ga je izpustil iz ječe. (Radič je dober tumburaš.) Pravi, da zdaj z veseljem umre. Radiču ni treba več umreti. On je že mrtev.

Kje so protestniki?

Vsi oni ogorčeni Jugoslavlani, ki so pred več meseci sklicavali pred Ameriki protestne shode v prid velikemu revolucionarnemu voditelju Radiču, naj zdaj še enkrat skličejo shode in rešijo vprašanje: Kateri je boljši revolucionar, Radič ali kralj, Aleksander?

Hvala za nasvet.

Cenjeni K. T. B.! Škoda, ker je kontest za dogodke zaključen. Svetujem ti, da začneš nov kontest takoj po konvenciji. Ta kontest naj reši vprašanje, kateri večni kandidat za delegata in gl. odbornika ima rekord. Kontesta naj se udeležijo samo taki, ki so kandidirali najmanj trikrat. Poznam nekaj takih mučenikov, ki zaslužijo nagrado. — A. T., Chicago.

Trunku v uvaževanje.

Dragi Zarkomet! Gospod Trunk se širokousti, da opice nimajo pameti. Povem mu, da sem leta 1920, videl v Antwerp velik gorilo, ki je bila po mo-drosti zelo podobna nekaterim gospodom pri franciškanskem listu. Za dva oreha je podpisala svoje ime. Verjetno je, če bi dali tisto gorilo v šolo, da bi "bitala" g. Trunka in njegovo "Pisano polje". Najbrž bi bila tudi sposobna za predsedniško službo pri Am. Slov. & Ed. kompaniji. — Rdeči Belokranjec iz So. Chicago.

K. T. B.

SLIKE IZ NASELBIN

Rojak in član S. N. P. J. oropan.

Aurora, Minn. — Dne 21. julija zvečer ob devetih so neznan zlikovci udarli v stanovanje rojaka Franka Kariza, kateri živi eno miljo od Biwabika, Minn. Pobili so njega in njegovo 89 let staro mater s sekuro na tla, potem pa odnesli \$700, katere si je siromak takorekoč pristradal. Ko sem ga naslednjega dne obiskal v bolnišnici, mi je siromak povedal, kako se je pripetilo.

Kmalu ko sta z materjo legla v postelje, sta zaslišala, da nekdo hodi po hiši. Mati je zaklicala: Kdo je! Pa komaj je spregovorila, je že padla sekira po njeni glavi. Ko je on videl, kaj se godi, je skočil iz postelje ter hotel zbežati, toda lopov je tudi njega pobil s sekuro na tla. Obležal je v nezvesti, a ko se je zavedel, je šel k sosedu, rojaku Ignacu Delaku iskat pomoči. Prišel je do njegove hiše se je zopet zgrudil na tla. Stokanje je zbudilo Delaka, kateri je takoj preskrbel pomoč, da so nesrečnika človeka spravili v bolnišnico, kjer se še sedaj borita s smrtjo.

Obiskal sem jih eno uro pred tem pisanjem v bolnišnici. Nudil se mi je strašen prizor. 89 let stara mati leži z razbito glavico v nezvesti. Skoraj gotovo ne bo nikoli več vstala. Njen sin, ki je tudi že star 60 let, ima glavo tudi vso razsekano, vendar je pri zavesti. Zdravnik mi je rekel, da upa, da bo okreval.

Nesrečnemu rojaku je pred par leti umrla žena. Lensko leto je moral sam prestat težko operacijo. Pred enim mesecem je bil starejši sin operiran, kateri še sedaj ni popolnoma okreval. K sreči ni bilo v tem času doma, drugače bi bila gotovo še njega zadela enaka usoda.

Kariz je imel spravljen denar v kleti. Roparji so šli kar po njega, ne da bi jim kdo povedal, kje je, iz česar je razvidno, da jim je bilo vse znano. Polcija je na delu, da izsledí ničvredne lopove.

Ta dogodek naj bi bil v dokaz, da ne zaupajo bankam, da je boljše naložiti denar na banki kakor imeti spravljenega v kleti. — Frank Mahnič.

Barton, Ohio. — Z delom se ne moremo pohvaliti. Le včasih nas pokličejo na delo, večinoma komaj po eden do tri dni na teden, a še takrat se slabo zaslužijo, ker je vse prenapolnjeno. Komaj bi bilo, da bi se šel tudi oče s svojo družino pečariti ter bi lažje izhajal, drugače mu pač ni mogoče s tistimi par centi, ki jih ob pedi prinese domov. Otroci ga obsujejo: "Ate, jaz rabim čevlje!" "Jaz obleke!" Vsač hoče svoje. Ako pripada še k družstvu, mu tajnik piše: "Če ne plačaš do tega in tega dne asesmenta, bom suspendiral, črtal..." Veliko jih je, ki pa sploh nimajo nikakega zaslužka, da jim res ni mogoče pri družstvu plačati asesmenta.

Zato pa smo se na Bartonu člani S. N. P. J., ki pripadamo k družstvu št. 333, Blaine, O., odločili, da ustanovimo klub in včasih priredimo piknik. Skušali bomo na ta način skupaj spraviti par grošev, da tako pomagamo brezposelnim članom plačevati asesment. Sklenili smo tudi prirediti piknik dne 30. avgusta t. l. Zato vabimo vse rojake in članke S. N. P. J. iz bližnje okolice, da prisikajo na pomoč. V sličnem slučaju bomo tudi mi na razpolago.

Kar se tiče potrebe, vsega potrebnega, da bo dobra zabava, bo že preskrbel zato izvoljeni odbor. Zato vsi na evidenje dne 30. avgusta na farmi pri br. Franku Primožiču.

Bratski pozdrav! — John Novak.

Chisholm, Minn. — Zopet se oglašam v našem priljubljenem listu "Prosveta". Zadnjič sem poročal o pikniku, kateri bi imel biti prirejen 12. julija t. l., katerega pa nismo obdržali. Za dršek je bil tak, kar je imelo družstvo N. H. Z. na ta isti dan piknik. Imeli so ga kraj Hibbinga, to je dve milji od Chisholma. Udeležba je bila velika in tudi mi sokolaši smo bili prisotni, ker kakor je že bilo znano med ljudstvom, bomo imeli tudi mi piknik, so se nekateri že jutraj pripravljali k posetu istega. Taki, ko so slišali, da ne bo istega, so se eni obrnili na hrvaški piknik in eni so se jezili na nas, namreč da kaj naznamo

prvo in potem ne storimo. Torej sedaj javljamo vsemu občinstvu, da nas poseti dne 16. avgusta. Ta datum ne bo ovržen, ker je radi prostora smo premestili in ta izlet in piknik obenem bo obdržan bližje mesta.

Prosim vse tiste, ki so bili zadnji pot obveščeni, da bo sokolski piknik obdržan na Hubsonu jezera, upoštevajte, da bo isti prirejen samo pol milje južno od mesta Chisholma. Kazipot: Vzemite Hibbing cesto in prvo stransko cesto na levo. Kraj, kjer bo isti obdržan, se pravi Pitaberry, desno od Glen rudnika. Držite se tega in na mestu boste.

Preskrbljeno bo z okusnimi prigrizki, ker peko se bo vse na mestu in aprodi. Ob pol treh točno bodo nastopili Sokoli, Sokolice, moški dorašt in moški naraščaj, vsi z lepimi vajami.

Imeli smo že različne piknike, ampak ta bo najzanimivejši, ker bodo telovadci prisostvovali s telovadbo prvih pod milim nebom in v krogu rojakov. Torej še enkrat opozarjam starše otrok, ki so v dr. Jugoslovanski Sokoli in vse slovensko občinstvo, da ako hočete videti telovadbo, bodite tam točno ob pol treh popoldne dne 16. avgusta. Preskrbljeno bo veliko plesišče za ples pred in po telovadbi, ki bo končal pozno v noč pri najboljši razsvetljavi. Igral bo vobče znani rojak John Pojuch.

Torej ponovno apeliramo in vabimo vse občinstvo iz celega ranga, da nas posetijo na prvem pikniku Sokola, kjer bo vsaki prvovrstno postrežen.

Tudi br. Hrvate pri družstvu N. H. Z. vabimo k temu sestanku in pikniku. Veste, da smo mi naredili po bratsko dne 12. julija, da smo odstopili in se vsi sokolaši vašega udeležili. Torej ne pozabite na bratstvo, ki smo ga vam izkazali. Vsi v naravo dne 16. avgusta na sokolski piknik. Na zdar! — Pikniški odbor.

Gilbert, Minn. — Dasi Gilbert ni posebno velika naselbina, je imela zadnjih par mesecev veliko nesreč. Dve osebi sta zgoreli, dve utonili, dve se ubili. Veliko nesreče je tudi z delom, ker nobena parna piščalka ne brizga, nobeno kolo se ne vrti, skoro vsakdo se vprašuje, kaj neki ne delajo družbe na Gilbertu, ko vendar v nekaterih sosednjih mestih delajo s polno paro. Odgovor je lahek, namreč tukajšnja zemljišča, katere vsebujejo železno rudo, lastuje večina Oilver Iron Mining Co. Ti veliki družbi ni prav nič mar, kdaj bo rudo izkopavala, ker ima dovolj v nekaterih sosednjih naselbinah. Zemljišča ima v najemu že več desetletij za prav nizko ceno, drugi se zopet vprašujejo, da zakaj so druge male družbe ustavile delo, ki jih je precejšnje številce in posebno sedaj, ko imamo g. Coolidge. Tudi tukaj je odgovor prav lahek, saj je vendar obetal g. Coolidge polne police, ako bo izvoljen. Naj si vsak zapomni, da on-le kima, kar kosmatinec narekuje. Wallstreet-ski kosmatinec pa je vzrok, da so male družbe morale opustiti obratovanje rudarstva. To je lepa poteza jeklarkega trusta, ki veliko ceneje lahko izkopava rudo s parnimi lopatami, kakor pa premore Slovenec z rokami globoko pod zemljo.

Tu je še tista umetna poteza jeklarkega trusta. Nalašč je znižal ceno rudi za nedoločeni čas, tako da nobena mala družba ne more obratovati rudnika po taki ceni. Očividno male družbe tudi ne bodo več obratovale, dokler jih ne prevzame jeklarski trust. Takrat se tudi ne bo več kopala ruda globoko pod zemljo, zadostovalo bo par parnih lopat novega modela. Na ta način riba žre ribice.

Slovenski narodni dom je dremal že par let, ne da bi se bil prebudil na svojem zemljišču. Ko smo postavljali ograjo okoli zemljišča, je pa mreina zbežal. Zapazili smo, da ima na grbi nekaj nadležnega, kar se imenuje čarter in bo treba odstraniti, in sicer dne 2. avgusta ob desetih jutraj v prostorih kot navadno. Ako hočeš biti član, pridi, da vidiš kosmatinecovo nadlego. — Martin Panian.

Pittsburgh, Pa. — Naj mi bo kot delavec dovoljeno, da se tudi jaz pritožim nad današnjimi razmerami. V vojnem času smo bili hundred percent American, danes smo nič. Spoznavamo pač, da s delom se nihče ni obogatil,

tako tudi mi ne bomo. Le vprašujemo, kdaj se bodo delavstvu odprle oči. Izgleda, da nikoli.

Počivamo kakor po vsakih volitvah po par let. Tik pred volitvami pa pričnejo klepetati, da bo dovolj dela, če bo republikanski prezident. Mislim, da so povsod tako obljubljali kakor so pri nas in povsod tudi enako svoje obljube izpolnili. Kdor jim je verjel, se pač brez skrbi sedaj sme praskati za ušesom.

Vzlic slabim časom pa so pikniki na dnevnem redu. Ljudje namreč hočejo pozabiti vsakdanje jamranje. Tako je tudi društvo št. 26 J. S. K. J. sklenilo, da priredi izlet v nedeljo dne 2. avgusta na farmi Matha Petro. Tja se gre skozi Sharpburg na Kitanning roadu. Obrniti se je na Square roadu. Vstopnina k izletu je 50 centov. Rojaki, ne pozabite priti dne 2. avgusta. Za dobro postrežbo jamči društvo. — F. P.

JAVNA GOVORNICA

Glasovi članov S. N. P. J. in čitateljev "Prosvete".

Verona, Pa. — Razjašenje brači oko Zajedničara. — Čitao sam u broju 28 Zajedničara, pod naslovom "Uplate za bolešničku potporu", da se u istom članku prikazuje, kako kod S. N. P. J. članovi osigurani za \$1 dnevne bol. potp. plaćaju \$1.10, a za dva dol. plaćaju \$1.85 na mjesec.

Onda se uspoređuje kako članovi N. H. Z. mnogo manje plaćaju, to jest na \$1 dnev. bol. potpore plaćaju 75c, a na \$2 dnevne bol. potp. plaćaju \$1.65 na mjesec.

Dalje u istinu stoji, da se time ne želi škoditi S. N. P. J., bilježi se tak radi toga, da se prikaže nezadovoljnim članovima N. H. Z. kako se kod S. N. P. J. plaća još više nego kod N. H. Z. Ja kao član ovih organizacija ne mogu da dopustim, da se sa ma koje strane šteti ili krivo tumači jednu ili drugu organizaciju ili njezina pravila.

Zato kažem braći oko Zajedničara, da se kod S. N. P. J. plaća za \$1 dnevne bol. potp. 70c, za \$2 dnevne bol. potp. \$1.45, za \$3 dnev. bol. potp. \$2.25, za \$4 dnev potp. \$3.10. Ili će bolje računjeti, ako kažem, da se plaća za prvi dolar 70c, za drugi 72 $\frac{1}{2}$ c, za treći 75c, za četvrti 77 $\frac{1}{2}$ c.

Da članovi S. N. P. J. osigurani na dolar dnevne potpore plaćaju \$1.10, a osigurani na dva dol. dnevne potp. plaćaju \$1.85, to jest istina, ali tu su uključeni svi fondovi, osim smrtnine.

Članovi S. N. P. J. ne imaju cenzure pri svojem glasilu kao što to članovi N. H. Z. Tako jest pred neko vrijeme neki član S. N. P. J. sam neznaajući pravila tumačio drugima. Na onaj dopis od članova S. N. P. J. se nije nitko ni obazreo, ni pažnje mu posvetio. Ali sada vidim, da su se braća oko "Z." baš na njega namjerila.

Zato braćo oko "Z." u buduće, kada budete tumačili pravila S. N. P. J., pogledajte u njena pravila. — M. Majcan.

McKeesport, Pa. — Opozoriti hoćem brate in sestre društva št. 347, koliko se interesirajo za S. N. P. J. Vzemimo polletno izvestje izvrševalnega odbora društva št. 347. Nekaj bratov ni bilo na seji že šest mesecev, da si stanujejo v bližini društvenega sedeža. Ko pa pridete na sejo po petih ali šestih mesecih, priskakujete, kaj se je vršilo pri društvu tekom zadnjih štirih, petih in šestih mesecev.

Bratje, pogledajte v pravila naše jednote. Naši boste jasno zapisano, da član, ki ne pride na sejo tekom treh mesecev, je za en mesec suspendiran, to je, da nima pravice pri seji predlagati ne glasovati. Tu pa vse strelja na predsednika in tajnika. Naše redne seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu na Nikott St. v slovaški dvorani. Vaškemu članu je dobro znano, da se seje ne obdržavajo po javnih mestih in se ne agitira proti društvenemu odboru. Če bi bratje tako agitirali za nove člane, sem uverjen, da bi naše društvo sedaj šlo do 200 članov. Bratje, ne poslušajte tistih, ki vam pravijo, da Slovenska narodna podpora jednota ni dobra ter da so boljše ameriške zavarovalne družbe za dvajset let. Samo vrnite v obzir bolniško podporo. Za kaj takega se ne morete za-

varovati pri ameriškem društvu kakor pri S. N. P. J.

Člani, pripeljte svoje deco v mladinski oddelek. Pojdimo na delo, da pridobimo čimveč novih članov v oba oddelka. Ako dosejamo nismo agitirali, pa agitirajmo sedaj. Vsak član in članica naj pridobi po enega novega; jaz pa bom delal zato, da jih pripeljem pet, kakor sem delal vedno od ustanovitve društva. Ne poslušajte onih, ki gledajo na vaše žulje, ki vas izbrabljajo! Bratje, skličimo javen shod, in ukrepali bomo o tem, reševali bomo stvari, ki ne pristajajo na redno sejo, potrebne pa so, da jih rešimo.

Jaz bom vedno stal za interese S. N. P. J. in njenega članstva. Kar se tiče pravil S. N. P. J. jaz kakor ustanovitelj društva št. 347, tako tudi člani, sem vedno pripravljen ravnati se po pravih. Noben član mi tudi ne more reči, da ne delam v interesu S. N. P. J. in zlasti našega društva. Pa tudi tistim, ki sem jim kakor tri v peti, naznanjam, da bom še dalje delal za dobrobit članstva in jednote.

Z bratskim pozdravom! — Marko Sabich, predsednik.

La Salle, Ill. — Delničarji družbe Slovenskega narodnega doma v La Sallu, Ill., zbrani na letni seji dne 14. junija 1925 so poleg drugih važnih zaključkov sprejeli tudi resolucijo, katere cilj je, da se podvzame kampanja za prodajo delnic, da se izplača še ostali dolg na poslopju Slovenskega narodnega doma.

Ker se je pa ta seja zavedala, da je z to kampanjo zvezanega veliko dela, je imenovala odbor 15 delničarjev, ki naj vodijo to kampanjo do zaželenega cilja.

Ta kampanjski odbor se je oprijel dela z vso energijo in s trdnim prepričanjem, da bodete rojaki delničarji videli potrebo te ideje in da boste drage volje vsak po svojih močeh kupili delnice doma, da bo ta dom enkrat v ravnici popolna naša last in da bomo mi, delničarji, "deležni" dohodkov doma, med tem ko sedaj moramo drugim plačevati na dolg in pa obresti od istega.

Ako posežemo vsi vsak po svoji moči po delnicah, bomo imeli samo mi koristi od tega in nihče drugi, ker kot hitro je dom plačan, tako hitro bomo začeli dobivati dividende na naše delnice in s tem bomo oživel tudi naše stare delnice, katere že ležijo mrtve nekaj let, kar se tiče dividend.

Vrednost delnic na podlagi računa je danes nad \$25.00, ako pa računamo poslojpe po današnji ceni, je vrednost delnic veliko večja, kajti mi sedaj računamo vrednost delnic na podlagi kolikor nas je poslojpe stalo, ne koliko je danes vredno.

Ampak vrednost delnic nam glede dividend nič ne koristi, dokler ni dom plačan, kajti dividend se ne more izplačevati, dokler ni dolg na poslopju plačan.

Letna seja delničarjev apelira na delničarje in tudi tiste, ki še niste delničarji, da se pridružite temu gibanju, ter se obvezete kupiti kolikor mogoče delnic, da bomo tem gotovješe dosegli naš cilj.

Dolg na poslopju znaša \$20.000 in če se posamezniki zavežemo kupiti po 20, 10 in 5 delnic, bomo lahko dosegli naš cilj. Razume se, da se bo tudi vnaprej prodajalo delnice posamezno po eno ali dve kot do sedaj tistim, ki pod nikakim pogojem ne morejo kupiti 5 ali več delnic, kar pa ne bo imelo nobene stike s tem kampanjskim fondom.

Ves denar vplačan v ta \$20.000 fond, se bo načel na banko na ime posameznika in sicer bo del vsak posameznik lahko sam ali potem kolektorjev plačeval na banko v obrokih, razen tistih, ki bi želeli celo vsoto takoj plačati in ob zaključku kampanje (30. junija 1926) se bodo za vse vsote izdale delnice in izplačal nastali interes razven tistih, ki bodo vsoto takoj uplačili, tem se bodo delnice lahko takoj izdale.

Apeliramo, da se vsi odzovete temu klicu, da bode kampanja uspešno zaključena v korist naših in naših potomcev.

Kampanjski odbor: Jos. Čertalič, Mart. Novlan, Frank Gregorič, Jos. Gregorič, Anton Janko, Frank Ravnikar, Syl. Kramarič, Fred Malgai, Tom Kralj, Mrs. Anna Dular, Mrs. John Vrant, Vinc. Obid, Leo Zevnik, Tom Golob, John Deržič.

Stanovanja delegatov.

Waukegan, Ill. — Bljše smo osmi redni konvenciji S. N. P. J. in člani želimo, da se srečno anideta delegati iz vseh Združenih držav ter da boste dosegli za organizacijo lep uspeh. Ko pričnete zborovati na osmi konvenciji S. N. P. J., vas prosimo, da delujete v korist in procvit naše jednote in za vse njene člane in članice, da bodo rekli naši dediči, ko bomo mi že počivali, da so pred njimi zborovali dobri možje in žene, starši, ko so jim pustili dobro mater — Slovensko narodno podporno jednoto. Mi vas že pričakujemo dolga štiri leta in zdaj bo kmalu dan, ko se boste zbrali skupaj in delali za še močnejšo trdnjavo, našo jednoto.

Delegati in delegatke pozivljamo, da se mi pismeno javite, če želite imeti hrano in stanovanje (board) na privatnih stanovanjih ali na hotelu, da bo tukajšnjemu konvenčnemu odboru mogoče preskrbeti vse potrebno do časa konvencije.

Če ima kdo tu kakega znanca, mu bom preakrbel, da mu ne bo treba takrat vpraševati. Jaz ne bom odgovarjal na pisma brez vzroka. Vsa pisma se bodo vzela na znanje. Delegati in delegatke pa prosim, da to obvestilo upoštevajo in naznanijo do časa, da bo ravno ob konvenciji lažje delo. Pišite na naslov John Možina, 1101 Prescott St., Waukegan, Ill.

Pozdravljam vse delegate in želim vam srečno potovanje, ko pridete sem pa dosti uspeha. Slovenaki narodni podporni jednoti pa obilo napredka v prihodnjih štirih letih! — John Možina, tajnik konvenčnega odbora.

SEJE IN SHODI

Cleveland, O. — Dr. "Slava" št. 173 naznanja, da vrši prihodnjo sejo na soboto zvečer 1. avgusta. Začetek ob 6.30. Seja se prestavi radi važnega vzroka. Prosim člane, da se vsi udeležite te seje. — Jea. Blatnik.

Frontenac, Kansas. — Vsa društva, spajajoča pod zastavo, so opozorjena, da gotovo vsako društvo pošlje svojega zastopnika na zborovanje, katero se bo vršilo 30. avgusta, ker je treba več važnih reči rešiti. Na zadnjem zborovanju je bilo sklenjeno, da bi se te seje udeležili vsi delegati, kar jih je in Kansasu in tudi tisti, ki niso pod zastavo, da pošljejo svojega delegata na to sejo, ker bomo ukrepali zavoljo skupnega potovanja in drugih važnih reči v korist konvencije in članstva sploh.

Torej se prosijo vsa društva, spajajoča pod zastavo, naj naredijo dolžnost, ker ta seja bo posebno važnega pomena, in vsak član ali članica S. N. P. J. se je lahko udeleži.

Z bratskim pozdravom! — Anton Lesjak, tajnik.

Uniontown, Pa. — Društvo št. 326 "Jaana poljana" pozivlja vse člane, da prisostvojuje prih. seji, kar imamo zelo važne stvari za reševati. Radi tega ne bi smel noben član izostati od seje.

Bratski pozdrav! — Frank Vratač, tajnik.

Aurora, Minn. — Opozorjam članice društva Zvezda št. 111, da se polnoštevilno udeležite seje, ki se bo vršila 9. avg. ob 2. popoldne. Na tej seji imamo dosti važnih reči reševati. Zato pridite vse članice na sejo, da ne bo potem kakinega sporazuma.

S sesterakim pozdravom! — Jula Modetz, tajnica.

Yukon, Pa. — Pozivljamo člane društva št. 117 S. N. P. J. v Yukonu, Pa., da se polnoštevilno udeležite prihodnje seje dne 9. avgusta ob 9. popoldne. Na seji bomo razpravljali o pravih in drugih koristnih stvareh za društvo in jednoto. Torej kdor ima kak dober nasvet, naj pride na dan s njim. Treba je dati navodila delegatu za konvencijo, kaj društvo priporoča ali želi.

Vem, da boste prišlo v razpravo, a priporočal bi bratom, da bi se vedli kolikor mogoče dostojno, ker drugače je nemogoče delati v korist vsemu članstvu. Torej ne pozabite, da se seja prične ob 9. popoldne.

Bratski pozdrav! — Fr. Medved, tajnik.

Chicago, Ill. — Vsem članicam dr. Nada št. 102 S. N. P. J. naznanjam, da se vrši prihodnja redna seja dne 1. avgusta v soboto zvečer v navadnih prostorih. Pričetak seje točno ob 8. zvečer. Ker je več važnih točk na dnevnem redu, ste vabljeni, da se seje kar v najobilnejšem številu udeležite. Ukrepati imamo tudi zaradi prihodnje veselice, oziroma vinske trgate, katero priredi naše društvo dne 3. oktobra t. l. na So. Racine in 18. cesti. Torej vse na sejo dne 1. avgusta. Sesteraki pozdravi! — Agnes Jurečič.

Standardville, Utah. — Članom društva "Studenčna dolina" št. 422 naznanjam, da se je na zadnji seji sklenilo, da se mora vsak član udeležiti seje najmanj enkrat v treh mesecih. Kdor se ne bo po tem ravnal, bo kampanja po pravih. Zakaj ne bi bolj redno hodili na sejo. Vsa

dobro član bi moral hoditi redno na vsako sejo in se zanimati zase, kar se razpravlja na seji. Potem bo vsak lahko rekel, da dela svojo dolžnost.

Pozivljajo se tudi vsi člani na prihodnjo sejo, katere se vrši 9. avgusta, da bomo malo razpravljali za bodoča pravila, in delegatu, katerega smo izvolili zadnjo sejo, naročili, tako nas bo zastopal na konvenciji. Zato vsi na prihodnjo sejo. Zanimajte se za društvo in za vašo dično S. N. P. J.

Z bratskim pozdravom! — Anton Kastelitz, tajnik.

Stanton, Ill. — Naznanjam članom društva "Stantonški Slovenci" št. 242, da prihodnja redna seja, ki se bo vršila dne 2. avg. se bo pričela točno ob 9. popoldne. To pa zato, ker imamo razmatravati glede pravil. Delegat je izvoljen, zato mu dajte navodila, kako in kaj naj on zastopa na konvenciji. Razpravljaj bomo, kaj je v korist društva in jednote same. Zato bratje, kdor ima kaj važnega, naj bo poročen na tej seji. Želim, da se polnoštevilno udeležite.

Z bratskim pozdravom! — Fr. Perinšek, tajnik.

Kittsville, Minn. — Na redni seji, ki se je obdržala dne 19. julija je bilo zaključeno, da se bo vršila izredna seja, na kateri bomo razpravljali o pravih. Da damo delegatu nasvet, ki nas bo zastopal na konvenciji. Iz tega razloga se pozivljajo vsi člani društva "Svalovani" št. 161 S. N. P. J., da se udeležijo izvanredne seje, katere se bo obdržala dne 2. avgusta v našem prostoru. Seja se prične ob devetih jutraj. Na seji bomo razpravljali samo o pravih. Član, ki ne udeleži seje, bo kampanja na dva dolara v korist blaginje ali mesec dni suspenzije. Izvzeti so samo bolniki ali člani, ki imajo posebno dela. Opozorjam člane, da se udeležijo izvanredne seje, ker bo samo za njihovo dobro. Gledati moramo za dobrobit vseh in naše najboljše S. N. P. J. — Frank Zidarich, tajnik.

Cleveland, Ohio. — Opozorjam članice društva "Slovenske Sokolice" št. 442 S. N. P. J., da se prav gotovo vse udeležite redne mesečne seje dne 3. avgusta v navadnih društvenih prostorih. Izvzete so le one, ki se boje. Posebno opominjam one, ki so bile navzoče na pretekli seji in katere dolguje naj poravnava na prihodnji seji.

S sesterakim pozdravom! — Fannie Terbežnik, tajnica.

Cleveland, Ohio. — Članom dr. "Delavec" št. 444 v Clevelandu, Ohio, naznanjam, da se vrši izvanredna seja v soboto, 1. avgusta ob 8. zvečer v S. N. D. Rešiti je več stvari radi prihodnje konvencije, torej da ste vsi navzoči!

Z bratskim pozdravom! — Frank Klemencic, tajnik.

Irwin, Pa. — Naznanjam članom društva št. 41 S. N. P. J., da naj se vsi udeležijo prihodnje seje dne 16. avgusta. Na tej seji bomo razpravljali o pravih, da damo delegatu navodila in bo lažje zastopal društvo po volji članstva. Da se udeležite vsa pozivlja — John Perne.

Marianna, Pa. — Naznanjam članstvu društva št. 171 S. N. P. J., da pri redni društveni seji, ki se bo vršila dne 2. avgusta, bomo razpravljali važne stvari. Dati moramo navodila delegatu za konvencijo v septembru, kar bo v korist društva in jednote.

Z bratskim pozdravom! — Mike Pawich, tajnik društva.

Detroit, Mich. — Naznanjam članstvu društva Zveza det. Slovencev št. 121 S. N. P. J., da je redna mesečna seja sklenila, da se skliče izredna seja, na kateri se bo razpravljalo o pravih in ob istem tudi dala navodila delegatom.

Bratje in sestre, ta seja, ki se bo vršila drugega avgusta ob devetih jutraj v Hrvaškem domu v mali dvorani, je jako važna, ker tam bo imelo članstvo priliko izraziti svoje mnenje o vseh stvareh, tikačih se bodočih pravil Slovenske narodne podporne jednote. Obenem naznanjam, da odbor za pravila naj pride v dvorano ob osmih jutraj, isti dan, da priredi dnevni red. — Ludwig Spolyar, predsednik.

Detroit, Mich. — Vabilo na shod, katerega priredi Slovenski delavski klub v soboto dne 1. avgusta ob 7.30 zvečer, v Hrvaškem delavskem domu na Ferry ave., blizu Russell St. Govoril bo Charley Novak.

Vabimo vse rojake, ki se zanimajo za razredni boj in napredek proletarijata, da pridete na ta shod. Pri društvu se našemu klubu in postaniti člani delavske stranke. Vstopnina na shod je prosta. Dalje se vabijo vsi Slovenci in Jugoslovani na piknik, katerega priredi slovenski delavski klub v nedeljo dne 2. avgusta na Puhkovi farmi. Za dobro postrežbo vam jamči odbor. — Joseph Ivec.

Tovarna filmov v Zagrebu. Kakor nam poročajo, se je v Zagrebu ustanovila družba za zgradbo tovarne filmov. Podjetje bo prvo te vrste v naši državi. Pokretnik akcije je, kakor doznavamo, neki naš ožji rojak, ki se je dlje časa mudil v inozemstvu kot filmski režiser. Ba je pripravila že za letošnjo sezono velik film, pri katerem bodo sodelovali izključno samo jugoslovenski gledališki igralci, eksterijerji bodo posneti vsi v Jugoslaviji, predvsem na našem Jadranu in na Bledu.

IZPREMEMBE

pri krajevnih društvih meseca junija 1925.

St. 1. Novopristopili: Julija Rakovich, c. 61017; Josephine Slatich, c. 61008.
St. 2. Novopristopila: Theresa Machnich, c. 61019.
St. 3. Črtan zopet sprejeti: Mike Fink, c. 19976; Črtan: James Bzopotnik, c. 59663. Novopristopila: Draga Velemirovič, c. 61020.
St. 5. Črtani zopet sprejeti: Mrs. Iker Jennie, c. 59274; Mrs. Iker John, c. 19568. Črtani: Zapančič Ignat, c. 36726; Bajc Aloja, c. 36728. Novopristopili: Anne Gornik, c. 61021; John Pionecky, c. 61022; Anton Kranjc, c. 61023; Frank Klemenčič, c. 61024.
St. 6. Umrla: Katarina Mandos, c. 22328. Novopristopili: William Verdinek, c. 61025; Frank Lijak, c. 61026; Frank Miklavčič, c. 61027.
St. 8. Umrla: John Povše, c. 27710; John Kucič, c. 13127. Novopristopili: Gabro Prakat, c. 61028; Joseph Stuber, c. 61029.
St. 11. Črtan: Rudolph Krjuljac, c. 23485. Odstopili: Gabriel Kučan, c. 23485.
St. 12. Novopristopili: Ernest E. Shober, c. 61030; Draga Borich, c. 61031.
St. 13. Črtan: Louis Prime, c. 38257.
St. 14. Črtani: Louis Gaber, c. 13333; Joseph Garbor, c. 53990. Novopristopili: John Hodnik, c. 61032; Anton Nagoda, c. 61033; Joseph Stefane, c. 61034.
St. 16. Črtan zopet sprejeti: L. Cherne, c. 59681. Črtan: Frank Kosič, c. 55425. Novopristopili: Angustina Magister, c. 61035; John J. Kamnikar, c. 61036; John Stemberger, c. 61037.
St. 17. Novopristopila: Angela Scarpellini, c. 61038.
St. 19. Črtani: Frank Podlesek, c. 45405. Anne Podlesek, c. 45406. Novopristopil Frank Jug, c. 61039.
St. 20. Črtan: John Labernik, c. 34117. Umrla: Fred Čederik, c. 1215. Novopristopili: Frank Zaveril, c. 61040.
St. 21. Črtan: Paul Rus, c. 20428. Umrla: Louis Mauser, c. 19636. Novopristopili: William Micklich, c. 61041.
St. 22. Novopristopili: Milton Shaffer, c. 61325.
St. 23. Novopristopila: Sophie Horvat, c. 61042.
St. 31. Novopristopila: Barbara Thomas, c. 61043.
St. 33. Črtan: John Svetilčič, c. 36203. Novopristopili: Mike Spec, c. 61044; Mary Krikan, c. 61045.
St. 34. Umrla: Frank Flajs, c. 15042; Joseph Čunjich, c. 40158. Novopristopili: Mihael Slemenek, c. 61046; Mary Zorman, c. 61047; Evgen Trušnik, c. 61048.
St. 36. Novopristopil: Frank Arh, c. 61049.
St. 37. Črtani: Kata Delost, c. 34979; Mike Delost, c. 22025.
St. 39. Umrla: Colnar Antop, c. 25358.
St. 40. Novopristopili: Anton Jelinich, c. 61050.
St. 44. Novopristopili: John G. Ošaben, c. 61051.
St. 47. Novopristopil: Matthew Novak, c. 61052.
St. 48. Črtani: Tony Kalčič, c. 55185. Novopristopili: Frances Purger, c. 61053; Paul Antonin, c. 61054; Jennie Jankovich, c. 61055; Frank Debeve, c. 61056; Mike Sedel, c. 61057.
St. 49. Črtan zopet sprejeti: Herman Lukežič, c. 36230; Anton Jurč, c. 59316.
St. 50. Črtani: Frank Servan, c. 7756; George Balaban, c. 35517; Mile Atlagich, c. 27686; Frank Kanizar, c. 32266.
St. 51. Novopristopili: John Pečnik, c. 61058.
St. 52. Novopristopili: Albert Morave, c. 61059.
St. 57. Črtani: Joe Hren, c. 14595; John Serlich, c. 29294.
St. 60. Novopristopili: Matevž Sustarič, c. 61060.
St. 63. Novopristopili: John Foglandich, c. 61061.
St. 65. Novopristopili: Frank Žordani, c. 61062.
St. 78. Črtan: Anton Regent, c. 40127; Mike Grbič, c. 60095. Novopristopila: Mary M. Kren, c. 61063.
St. 82. Novopristopila: Anne Bisljak, c. 61064; Josephine Sturm, c. 61065.
St. 83. Črtan: John Mohar, c. 55498.
St. 86. Črtani: Joseph Karlinger, c. 36304; Joseph Benedict, c. 34441; Fred Nicholson, c. 54822. Novopristopila: Ivana Volk, c. 61066.
St. 87. Črtani: John Gačnik, c. 13938; Peter Kostun, c. 44369.
St. 88. Novopristopili: Anne Butja, c. 61067; John Kralj, c. 61068; Jakob Debeve, c. 61069.
St. 90. Črtani: Ivan Radich, c. 59004; Matija Sekel, c. 60457. Novopristopili: Katherina School, c. 61070.
St. 92. Črtan zopet sprejeti: Joseph Drule, c. 42708. Novopristopili: Rose Ocepke, c. 61071; Leo Folkar, c. 61072.
St. 95. Novopristopili: Joseph Ambrož, c. 61073.
St. 96. Novopristopili: Josephine Shvaizer, c. 61074; Frances Repovah, c. 61075.
St. 97. Novopristopili: Anton Glisich, c. 61076; Frances Prihan, c. 61077; Barbara Demitrok, c. 61078.
St. 101. Novopristopili: Matthew J. Marinch, c. 61079; Jeannette Marinch, c. 61080.
St. 102. Odstopila: Mary Tomadin, c. 43203. Novopristopila: Mary Simsek, c. 61081.
St. 104. Črtan zopet sprejeti: Feliks Vesel, c. 57533. Novopristopili: Mary Kralj, c. 61082; Joseph Kralj, c. 61083; Anne Terakan, c. 61084; Antonija Dolanek, c. 61085.
St. 105. Novopristopil: Frederick Glades, c. 61086.
St. 106. Črtan zopet sprejeti: Mako Pastavrh, c. 2460. Novopristopila: Mary Virant, c. 61087.

St. 109. Črtani: M. Bulatovich, c. 46864; S. Jovanovich, c. 52404.
St. 110. Črtani: Mike Kalafatič, c. 36079; Albert Lovdin, c. 35822; Rudolph Kostlari, c. 41080. Novopristopili: Tony Vičič, c. 61088.
St. 112. Novopristopili: John Kastelitz, c. 61089.
St. 113. Črtan: Anton Komposh, c. 7406.
St. 114. Novopristopili: Mijo Cuculich, c. 61090.
St. 116. Črtan: Matt Bubin, c. 55061.
St. 118. Črtani: Daniel Stonich, c. 49649; Jakob Bradich, c. 54090; Tom Vranar, c. 34732; Josephina Črnetič, c. 42875.
St. 119. Umrla: Jennie Leakovec, c. 30380. Novopristopile: Mary Korenčan, c. 61091; Frances Korenčan, c. 61092.
St. 120. Novopristopili: Mary Molinek, c. 61093.
St. 121. Črtani zopet sprejeti: Julija Slat, c. 36604; Frances Slat, c. 32843; Mary Krikan, c. 47822. Črtani: John Zabukovec, c. 11291. Novopristopili: George Sopar, c. 61094; Mathias Dasovich, c. 61095; Mary C. Perubek, c. 61096; Josephine Zastavnikovich, c. 61097; Joseph Markovich, c. 61098; Katarina Plankar, c. 61099; Stojan Kralulja, c. 61100; Stanley Haler, c. 61101; Anne Černe, c. 61102; Stanko Mudžeha, c. 61103; Mary Potočnik, c. 61104; Stefan Bilich, c. 61105.
St. 122. Novopristopili: Savo Zakovich, c. 61106; Anton Sudar, c. 61107.
St. 124. Novopristopili: Tony Verbays, c. 61108; Joseph Gruden, c. 61109; Frank Gruden, c. 61110.
St. 125. Črtan: George Milošević, c. 49655.
St. 126. Črtan zopet sprejeti: John Zupančič, c. 51938. Črtani: Louis Mahne, c. 37518; Frank Korošec, c. 50559. Novopristopili: Frank Kaluša, c. 61111; Joseph Phrme, c. 61112; Anne Janžeković, c. 61113; Victor Stehč, c. 61114.
St. 129. Novopristopil: Ignac Jert, c. 61115.
St. 130. Novopristopila: Anne Virant, c. 61116.
St. 131. Črtan zopet sprejeti: Geo Kunda, c. 31447. Novopristopil: Novopristopil: Oscar Godina, c. 61826.
St. 133. Črtan zopet sprejeti: Frank Ozimek, c. 31551.
St. 134. Umrla: Joseph Strnad, c. 17493.
St. 137. Črtana: Angela Centa, c. 13767.
St. 138. Črtani: George Knezovich, c. 36409; George Skladar, c. 32252; Mike Šubina, c. 58694. Novopristopil: George Šubrik, c. 61117.
St. 139. Novopristopil: John Mahne, c. 61118.
St. 141. Novopristopil: Paul Šiflar, c. 61119.
St. 142. Črtan zopet sprejeti: Martin Stefanič, c. 56632. Črtani: Filip Tomšič, c. 69890; Ignac Kočevar, c. 5727. Novopristopili: Frances Martinjak, c. 61120; Victor Nadrah, c. 61121.
St. 147. Novopristopila: Veronika Severinac, c. 61122.
St. 153. Črtan: Joseph Zurga, c. 55122.
St. 154. Novopristopil: John Pavlich, c. 61125.
St. 156. Črtan: Ignac Sirak, c. 53095.
St. 158. Črtan: Joseph Frank, c. 56893.
St. 161. Črtan: Louis Kerže, c. 47864.
St. 165. Črtan zopet sprejeti: Peter Balonovič, c. 50965.
St. 166. Umrla: Anne Smoley, c. 42691. Novopristopil: John Klemenčič, c. 61124.
St. 168. Novopristopil: Frank Roklich, c. 61125.
St. 172. Novopristopila: Ella Vanora, c. 61126.
St. 173. Črtan zopet sprejeti: Frances Barle, c. 43748. Črtani: Aloja Kučinič, c. 48820; Antonija Česnik, c. 43718; Tedy Badovinac, c. 43123. Novopristopil: John Drvenka, c. 61127.
St. 174. Novopristopil: Joseph Strama, c. 61128; Frances Nered, c. 61129; John Nered, c. 61130.
St. 176. Novopristopili: Margaret Vuchetich, c. 61131; Vinko Kranjčič, c. 61132; Math Vučetič, c. 61133.
St. 183. Črtan: Milan Dobrich, c. 33483.
St. 184. Umrla: Frances Potnik, c. 13673. Novopristopile: Stefanija Makuc, c. 61134; Emilija Napotnik, c. 61135.
St. 185. Črtana zopet sprejeti: Mary Kužnik, c. 23027; Ivan Grdina, c. 13698.
St. 188. Črtani: Joe Zauhar, c. 28791; Andrew Turinšek, c. 41522; John Leš, c. 19274.
St. 192. Novopristopile: Angelina Slatinšek, c. 61136; Vipeanca Hrovatin, c. 61137; Jennie Komar, c. 61138; Mary Kočevar, c. 61139.
St. 194. Črtan zopet sprejeti: Draga Vranec, c. 43008. Črtan: Josip Antončič, c. 27574.
St. 197. Črtan: Blaž Biondich, c. 13317.
St. 200. Novopristopil: Anton Mohar, c. 61140.
St. 204. Črtan: Stefan Kosa, c. 61141; Aloja Volkov, c. 61142; Zofa Radanovich, c. 61143.
St. 207. Črtan: Frank Gliko, c. 32187. Novopristopil: Peter Jelaca, c. 61144.
St. 209. Črtan: Charles Brinar, c. 57344. Novopristopila: Pavla Obrenar, c. 61145.
St. 210. Črtan: Lazo Zdjelar, c. 58734. Novopristopil: Joseph Vukovich, c. 61146; Helen Vukovich, c. 61147.
St. 213. Novopristopili: Franc Osmahne, c. 61148; V. P. Kotur, c. 61149.
St. 214. Umrla: Jakob Klemenč, c. 10491. Novopristopil: Anton Iskra, c. 61150.
St. 215. Novopristopil: Joseph Spreitzer, c. 61151.

St. 216. Črtani: George Crnkovich, c. 54200; Ivana Brozich, c. 48008; Joseph Bošič, c. 53693.
St. 218. Novopristopili: John D. Stonich, c. 61152; Mollie Svigel, c. 61153; John Tomach, c. 61154; Frank Jakich, c. 61155.
St. 219. Umrla: Isidor Matich, c. 39508.
St. 224. Črtan: Šandor Janekič, c. 31646.
St. 225. Novopristopila: Mary Sikole, c. 61156.
St. 228. Črtan: Frank Annich, c. 14572.
St. 230. Črtani: Tony Hecimovich, c. 30953; Neoff Yarden, c. 47908. Umrla: Nick Šikich, c. 38662.
St. 234. Novopristopila: Mary Potnik, c. 61327; Louis Potnik, c. 61328.
St. 236. Novopristopil: John Calch, c. 61157.
St. 239. Črtan: George Kosovich, c. 31039.
St. 241. Novopristopila: Mary Jerman, c. 61158.
St. 242. Novopristopila: Katie Zabal, c. 61159.
St. 244. Črtan: John Volarič, c. 54072. Novopristopila: Helena Hodak, c. 61160.
St. 246. Črtan: Joe Carich, c. 58402.
St. 247. Črtan zopet sprejeti: Joseph Poljak, c. 14304. Novopristopili: Dane Carnis, c. 61161; Simon Harrov, c. 61162.
St. 253. Novopristopil: Ella S. Nickoboff, c. 61163; Mijo Erak, c. 61164.
St. 257. Novopristopil: Victor Blajak, c. 61155.
St. 259. Novopristopila: Emilija Hochkraut, c. 61166.
St. 261. Črtana: Katarina Vujevič, c. 49269.
St. 268. Novopristopil: John Bahič, c. 61167.
St. 268. Črtani: Martin Stainer, c. 42263; Victorija Barboosky, c. 56194; John Barboosky, c. 56195.
St. 267. Črtani: Mary Mohar, c. 48849; Stanislav Mohar, c. 33882; Nikola Kravorišič, c. 38132.
St. 269. Novopristopil: Mihael Čop, c. 61168; Frank Jankovich, c. 61169; Joe Kvas, c. 61170.
St. 269. Novopristopil: Antonija Frank, c. 61171; Rudolph Kromer, c. 61172.
St. 270. Črtan: John Prebeg, c. 32955.
St. 271. Črtani zopet sprejeti: Nikola Lukac, c. 58049; Mihael Kollaj, c. 50281. Novopristopili: Tomo Mičich, c. 61173; Milan Mandich, c. 61174; Peter Bogosavljevich, c. 61175.
St. 273. Novopristopil: Anton Avgust, c. 61176.
St. 274. Odstopil: Mirko Bokole, c. 55679.
St. 275. Črtani: Frances Onešek, c. 55215; Frank Onešek, c. 48852; Josephina Onešek, c. 53737; Frank Onešek, c. 47823.
St. 276. Novopristopil: Joseph Jurak, c. 61130.
St. 277. Črtan: Mutina Banosia, c. 53739.
St. 278. Črtan: Joe Gornik, c. 56463; Joe Malensek, c. 30598. Odstopil: Frank Kočevar, c. 51098. Novopristopili: John Gornik, c. 61177; Julija Barbarich, c. 61178; Anton Barbarich, c. 61179; Mary Matekel, c. 61180; Anton Hren, c. 61181.
St. 279. Novopristopila: Milka Turkal, c. 61182.
St. 280. Novopristopil: Mihael Kastelic, c. 61183.
St. 281. Črtani: Lovrenc Sheffer, c. 30700; Lina Sheffer, c. 30689.
St. 283. Črtani: Frank Korich, c. 60877; Sam Orel, c. 53745.
St. 284. Isobčeni: Stefan Bosc, c. 55690; Paul Skudar, c. 41110.
St. 285. Črtani: Paul Kosuba, c. 34987; Anton Godeša, c. 56092.
St. 286. Umrla: Mary Ponce, c. 27255.
St. 287. Črtan zopet sprejeti: Ciril Kostolik, c. 38887. George Žužel, c. 45611. Novopristopili: Mary Figura, c. 61184; Mary Kosich, c. 61185.
St. 289. Novopristopila: Mary Cerv, c. 61186. Črtani: John Ruparich, c. 52208; Anton Batista, c. 21491. Odstopila: Anne Kos, c. 52044.
St. 292. Črtani: Mike Horelak, c. 50851; George Shuberich, c. 57230; John Pollich, c. 59491; George Karolinos, c. 57055; Thomas Shender, c. 57386. Umrla: Mike Pankeviz, c. 34770. Novopristopil: Stefan Brinsky, c. 61187; Stefan Stacko, c. 61188.
St. 296. Novopristopili: Anton Križman, c. 61189; Apolonija Kurelich, c. 61190.
St. 297. Črtan: Vlacav Radlich, c. 33128.
St. 298. Črtan: Frank Adam, c. 19084. Novopristopil: John Fatur, c. 61191.
St. 299. Umrla: Jakob Stambergar, c. 48394.
St. 300. Črtan zopet sprejeti: Nik Pečnik, c. 53499. Črtani: John Radan, c. 54712; Strguc Joseph, c. 50775; Math Cepovec, c. 58442. Novopristopil: Andrew Kinkela, c. 61192; Mike Vlasid, c. 61193; Karol Trinajstič, c. 61194.
St. 301. Črtan zopet sprejeti: Otto Barutto, c. 49311.
St. 304. Črtani: Frank Berus, c. 16158; Anton Berus, c. 40254; Frank Gustinič, c. 47790; Louis Shoubak, c. 34350. Novopristopili: Joe Lubej, c. 61195; John Musich, c. 61196; Jakob Musich, c. 61197.
St. 306. Novopristopil: Stefan Oravec, c. 61198.
St. 311. Novopristopil: Aleks Supram, c. 61199; Mike Konoff, c. 61200.
St. 312. Črtana zopet sprejeta: Josephina Doljak, c. 19698.
St. 314. Novopristopili: Mile Simatic, c. 61201; Matt Vesel, c. 61202; Stella Knezovich, c. 61203; Mihael Smilenich, c. 61204; Mary Ribtarich, c. 61205.
St. 315. Novopristopili: Mate Muzilac, c. 61206; Ivan Balabek, c. 61207; Jela Lukalich, c. 61208.
St. 316. Črtan zopet sprejeti: Frank Krulickovsky, c. 34635.

St. 320. Novopristopila: Jane Bohine, c. 61209.
St. 321. Črtani: zopet sprejeti: Julija Foster, c. 58081; Joe Foster, c. 57072. Črtani: Jernej Mustar, c. 29490; Peter Krtilica, c. 50317. Novopristopili: Julija Gama, c. 61210; Mary Reka, c. 61211.
St. 322. Črtani: Louise Sragelj, c. 30518. Novopristopili: Anne Mihele, c. 61212; Cecilia Mihele, c. 61213; Mary Ziebnik, c. 61214; Stefanija Ziebnik, c. 61215; Agnes Mihele, c. 61216.
St. 325. Novopristopili: Anton Lenich, c. 61217.
St. 331. Črtani: John Kraus, c. 32700; Nick Andraya, c. 47257.
St. 333. Črtan: Valentin Podbevsek, c. 48785.
St. 335. Novopristopil: John Smuck, c. 61218.
St. 337. Novopristopil: Louis Gregorich, c. 61219.
St. 338. Črtana: Valjdič Catherine, c. 56098.
St. 339. Črtan zopet sprejeti: F. Ammon, c. 28036.
St. 340. Novopristopil: Charles Zalac, c. 61220.
St. 344. Črtan zopet sprejeti: Vodopec Joalp, c. 48922. Vide Kamnikar, c. 47265.
St. 345. Črtan: John Sesnak, c. 52127.
St. 351. Črtana: Antonija Glasič, c. 39782.
St. 352. Črtan: Vidna Pavičević, c. 40549.
St. 353. Črtan: Mato Turkalj, c. 48001. Novopristopil: Joseph Ludyar, c. 61221.
St. 357. Črtani: Mihael Sloveh, c. 51677; Milan Vukovich, c. 5253.
St. 361. Črtan: Joe Badanjak, c. 55270.
St. 362. Novopristopil: William S. Shober, c. 61222.
St. 363. Novopristopil: Bartul Rincich, c. 61223.
St. 365. Črtan: Krsto Soch, c. 90285. Novopristopil: Anton Fost, c. 61224.
St. 366. Črtani: Frank Grohovic, c. 40894; Marko Stuglin, c. 48019.
St. 372. Umrla: Omahan Louis, c. 39807; John Gerdman, c. 39837.
St. 374. Črtan: Matija Plankar, c. 50831. Novopristopil: Milan Sunich, c. 61225; Lazo Bahich, c. 61226.
St. 375. Črtani: Peter Vianjevar, c. 52700.
St. 379. Črtan: Josip Frankovich, c. 50504.
St. 380. Črtan zopet sprejeti: A. Kovačič, c. 40014; John McCullen, c. 40024. Črtan: Ray Bowman, c. 50348. Novopristopil: John Mohar, c. 61227.
St. 383. Črtani: Marko T. Losovich, c. 57432; John Losovich, c. 46086. Novopristopil: Louis Mikovich, c. 61288.
St. 384. Novopristopila: Frances Kaularich, c. 61229.
St. 386. Črtan: Matija Kezela, c. 56479. Umrla: Joseph Drnovšek, c. 17401. Novopristopila: Josephine Pomega, c. 61230.
St. 387. Črtani zopet sprejeti: Anton Ajhler, c. 35662; Anne Ajhler, c. 38185.
St. 388. Črtan: Mike Sedmak, c. 45839.
St. 389. Črtani: Lovrenc Blajak, c. 34589; Joseph Bamec, c. 48087.
St. 391. Črtan zopet sprejeti: John Logoj, c. 49405. Novopristopil: Frank Spetich, c. 61231.
St. 395. Črtana: Anka Kovačević, c. 60945. Novopristopil: Ivan Jesevic, c. 61232; Neda Kostich, c. 61233.
St. 398. Črtan: Anton Ilija, c. 57804.
St. 400. Črtan: George Stehlich, c. 60801.
St. 401. Novopristopil: Darija Spieker, c. 61234.
St. 403. Novopristopil: Matthew Vukelich, c. 61235.
St. 405. Novopristopila: Julija Knezovich, c. 61236.
St. 406. Novopristopili: Mary Kondus, c. 61237; Rudolph Kondus, c. 61238.
St. 408. Črtana zopet sprejeta: Frances Spatek, c. 47908. Novopristopil: John Paver, c. 61239.
St. 409. Novopristopil: Martin Pempcer, c. 61240.
St. 414. Črtani zopet sprejeti: John Perše, c. 19711; Walter Lukid, c. 50375; Water Kramar, c. 38454; Marko Magjar, c. 28635. Črtani: Milutin Marinkov, c. 49266; Ivan Pintarič, c. 35359.
St. 416. Črtani: Fred Cunio, c. 59184; Mary Kinkela, c. 48874.
St. 417. Črtani: Anton Kordish, c. 55304; Nik Hubac, c. 59941; Mike Tisma, c. 47597; Adam Dudjak, c. 45349; John Urančič, c. 56995.
St. 419. Novopristopil: Albert Prasnkar, c. 61241; John Petroff, c. 61242.
St. 422. Črtan: John Dolinar, c. 36711. Novopristopil: Anton J. Kastellie, c. 61243; Lucija Balen, c. 61244; Tony Balen, c. 61245.
St. 425. Črtan: F. Tedik, c. 60647.
St. 426. Umrla: Joseph Sočan, c. 57134.
St. 427. Črtan: Wiljem Masoloski, c. 53318. Novopristopila: Angela Rajt, c. 61246.
St. 430. Črtani: Jeko Skuletich, c. 53801; Agnes Haduvik, c. 54348.
St. 431. Črtan: Sava Vučetič, c. 49437. Isobčeni: Barković Joalp, c. 38407.
St. 434. Črtan zopet sprejeti: Frank Hupič, c. 18368.
St. 435. Črtan: Tomas Merhalek, c. 59198. Novopristopil: Ante Marcolja, c. 61247; Louis Drofenik, c. 61248.
St. 436. Črtan: Nikola Krznarich, c. 44914.
St. 438. Črtan: Joseph Sikora, c. 49852.
St. 443. Novopristopil: Joseph Kuloec, c. 61249.
St. 444. Črtan zopet sprejeti: John Firnat, c. 53386. Črtan: Anton Krnc, c. 41416.
St. 446. Črtan zopet sprejeti: Mike Platnar, c. 19143.
St. 449. Črtana: Mary Kosen, c. 48046.

St. 457. Novopristopili: Frank Sehan, c. 61250; Frank Trinkaas, c. 61251; Antonija Klunc, c. 61252.
St. 459. Črtani: Milka Križaj, c. 56794; Rudolph Križaj, c. 56796. Novopristopili: Stefanija Vukovich, c. 61253; Stefan Tečič, c. 61254.
St. 460. Novopristopila: Rose Ponikvar, c. 61255.
St. 462. Črtani: Blaž Mesuri, c. 20253; Antonija Krajancič, c. 20230; Jože Karjancič, c. 10820; Stefan Dučič, c. 43836. Umrla: Andrej Puš, c. 27605. Novopristopil: Tonka Mudnich, c. 61256; Anne Murat, c. 61257; Jure Brajkovich, c. 61258.
St. 464. Črtani: G. Preradovich, c. 52226; M. Preradovich, c. 52225; A. Jasnich, c. 52521. Novopristopil: Milja Črevar, c. 61259; George Marinch, c. 61260.
St. 469. Črtani: Stefan God, c. 47643; Rade Salich, c. 51745; Marko Brovac, c. 32637; Frank Vrbovec, c. 47508; Anne Radivojevič, c. 50915; Stefan Dragovec, c. 35068; Risto Jagora, c. 47653.
St. 470. Črtan: Anton Cherneka, c. 47390.
St. 472. Črtan: Joseph Kravanja, c. 45461. Novopristopil: Mike Solich, c. 61261; Simon Malenič, c. 61262.
St. 473. Črtan: Ilija Topič, c. 48570.
St. 479. Črtana: Pavline Zekes, c. 48584.
St. 480. Črtan: Jakob Straus, c. 61262.
St. 481. Novopristopil: Eva Spoljarič, c. 61263; Stefan Spoljarič, c. 61264.
St. 487. Črtan: Anton Kresovich, c. 50400.
St. 489. Črtan zopet sprejeti: Leo Jovanovich, c. 58528.
St. 491. Črtan: Radovan Todorovich, c. 55353.
St. 492. Novopristopila: Zora Pavlich, c. 61265.
St. 497. Novopristopil: Mike Pyclak, c. 61266; George Nikolf, c. 61267.
St. 499. Črtana zopet sprejeta: Otahorina Basich, c. 51324.
St. 500. Novopristopila: Joalpin Lulich, c. 61268.
St. 503. Črtan: John Polar, c. 52268.
St. 504. Črtan zopet sprejeti: Joseph Collin, c. 60351.
St. 505. Črtan: Vinko Mikan, c. 52848.
St. 506. Črtana zopet sprejeta: Fanny Mlakar, c. 53361. Novopristopila: Anton Mavrin, c. 61269; Antonija Mavrin, c. 61270; Anton Indihar, c. 61271.
St. 508. Novopristopil: Mike Salamon, c. 61272.
St. 509. Črtani: George Kostant, c. 52872; Nick Mineoff, c. 52874; Afanas Layeroff, c. 53353; Stefan Ozuonoff, c. 52100; Ivan Krestoff, c. 58541.
St. 515. Novopristopil: Frank Šajn, c. 61273.
St. 516. Črtan zopet sprejeti: Stefan Komugović, c. 57849. Črtana: Alice Mastnik, c. 57848.
St. 517. Črtani: Joseph Fallon, c. 54497; Ivan Vinković, c. 54428.
St. 518. Črtan: John Stimec, c. 57480.
St. 521. Črtan: Stanley Veljevsky, c. 57171.
St. 525. Novopristopil: Leopold Sabec, c. 61274.
St. 526. Črtani: Paul Vittek, c. 55917; Mihael Ceranič, c. 58178.
St. 527. Črtan: Joseph Usich, c. 56932.
St. 528. Novopristopil: Mike Lukalich, c. 61275.
St. 529. Novopristopil: George Mustapich, c. 61276.
St. 530. Črtan: Anton Čekada, c. 59185. Novopristopil: Stefan Filipovich, c. 61277; Mijo Vujnovich, c. 61278.
St. 531. Novopristopil: Gajo Varskovich, c. 61279.
St. 536. Črtan: Joseph Demichele, c. 53811. Novopristopili: Anton Vihar, c. 61280; Mary Mrkva, c. 61281; John Mrkva, c. 61282.
St. 538. Črtan zopet sprejeti: George Spokich, c. 57540. Črtani: George Dulikrovič, c. 57231; Charles Zelen, c. 57217.
St. 541. Črtani:

Spor med Prago in Vatikanom

Praga, 9. julija.

Spontano ogorčenje celokupne nacionalne javnosti nad papeški "diplomatski akcij" proti najvišjim predstavnikom češko-slovaške države in naroda je vzbudilo pri klerikalnih bojazen pred bodočnostjo. Istočasno s državniško izjavo ministrskega predsednika Švehle, da ne sme priti do kulturne boja, hočejo klerikalni listi vplivati na potek nadaljnjega razvoja dogodkov s trditvijo, da so klerikalci brez-pogojno potrebni za koalicijsko in da je zato treba urediti spor z Vatikanom tako, da bo zadovoljna katoliška ljudska stranka. Njihovi listi domnevajo, da bi mogli priti v nasprotnem slučaju do sodelovanja z Nemci. Kljub temu pa trdijo, da mora dobiti—Vatikan popolno zadovoljenje!

Iz vladnih krogov se doznava, da je bila vlada dobro informirana o namelih Vatikanu, ki je zahteval, da Husova proslava ne sme imeti takega značaja, ki bi "žalili" rimsko kurijo. Še pred tem pa so nastala med vlado in Vatikanom nesporazumjenja radi zasedbe škofijskih stolov in novih omejitev. Glede drugega vprašanja ni bilo načelnih zahtevkov ne na eni in ne na drugi strani, le da je Vatikan zahteval hitro rešitev vprašanja razdelitve cerkvenih posestev. Glede imenovanja škofov, pa si je lastil Vatikan vse pravice, češ, da so imeli to pravico samo Habsburžani osebno.

Danes se je sestel odbor deseterice, ki je razpravljal o zadevi ter je sklenil, da počaka na prihod češko-slovaškega poslanika pri papežu, nakar poda dr. Beneš v odboru za zunanje zadeve ekspozice o poteku afere.

Vatikansko oficijelno glasilo "Osservatore Romano" je priobčilo sledečo komunikacijo:

"Ker se je izvršila letošnja Husova proslava s posebnimi slovesnostmi pod pokroviteljstvom predsednika Masaryka in pod častnim predsedstvom ministrskega predsednika Švehle, je Vatikan naročil papeškemu nunciju v Pragi, da mora vložiti formalni protest in da mora takoj zapustiti Prago. Nuncij je zapustil Prago še isti večer ter je došel 8. t. m. jutraj v Rim. Po informacijah na merodajnih mestih bo skušal Vatikan preprečiti poostreitev tega incidenta, dasiravno bo napram praški vladi energično zastopal svoje stališče glede nedostojnosti Husove proslave v letošnji obliki."

Na Vaclavskem trgu se je vršil danes velik demonstracijski miting, ki se ga je udeležilo nad 15.000 ljudi. Govorili so narodnosocialistični in legijonarski poslanci in senatorji, ki so zahtevali prelom odnošajev z Vatikanom. Po mitingu se je vršil demonstracijski obhod pred Husov spomenik.

Po semkaj došli italijanski listi je razvidno, da je precejšen del italijanske javnosti na strani Vatikanu. "Corriere della Sera" piše, da je moralo biti konec potrpežljivosti nuncija Marmagija in da se praška vlada ni zmenila za vatikanski opomin.

V parlamentu so vložili češko-slovaški poslanci nujno interpelacijo, v kateri pravijo: postopanje papeškega nuncija se protivi vsem diplomatskim odnošajem, ker pomeni direktno vmešavanje v naše notranje razmere ter se žaljivo dotika samega poglavarja države in vlade republike. Nuncij Marmaggi se je že prej udeleževal strankarskih prireditvev klerikalne stranke ter dokazal, da ne zna čuvati dolžnosti mednarodne korektnosti. Ker papeški nuncij ni mogel ravnati brez odobritve papeške Stolicе, je jasno, da je rimaka kurija s tem hotela dokumentirati žaljivo omalovaževanje čustev našega naroda in tudi poglavarja države in njene vlade. Nima pomena, da zastopnik češko-slovaške republike še nadalje ostane na mestu, ki si je dopustilo take žaljive našega naroda. Interpelacija zahteva, da češko-slovaška vlada pridobi satisfakcijo za žalitev, da preuči diplomatske odnošaje z Vatikanom in da pristopi izvedbi ločitve cerkve od države in šole.

Kakor vaa ostala češko-slovaška javnost, tako so sprejeli tudi legijonarji v duhu husitskih tradicij znano Vatikanovo izzivanje povodom Husove proslave z največjim ogorčenjem in obsodbo. Predsedstvo Češko-slovaške obce legionarske je imelo v sredo 8. t. m. izredno plenarno sejo, na kateri je bil soglasno odobren manifest, ki veli:

"Mogočno vsenarodno in državno proslavo 510-letnice Jana Husa, v čigar imenu je bila pred 10 leti začeta in potem zmagovito dokončana borba za obnovo naše državne neodvisnosti, je izrabila rimska cerkev za nečuvno provokacijo našega naroda in države. S pompoznom odhodom papeškega nuncija Marmagija si je drznila protestirati proti udeležbi prezidenta republike in članov vlade pri tej proslavi, ki še nikoli ni tako siljavo pokazala, kako nepremagljivo živi v duši češko-slovaškega naroda svetli spomin na kostniškega mučenika. Narod pretresa ogorčenje nad tem činom katoliške hierarhije, ki je le novi člen verige čedalje drzejših napadov na našo svobodo in neodvisnost, priborjeno brez nje in proti nji.

Legijonarji smatrajo za svojo pravico in dolžnost povzdigniti svoj glas in opozoriti vse, ki jim je priborjena neodvisnost draga, da najnovejša provokacija Vatikanu ne sme biti po trenutnih ogorčenja rešena z nekakim novim polovičarskim kompromisom, ki bi le še bolj zapletel in otežkočil latentno krizo v razmerju CSR do rimske cerkve, v razmerju, ki je tako, kakor stoji stvari sedaj, naravnost nevzdržno. Strpnost in spoštovanje svobode vsakega verskega prepričanja, ki ne ogroža javnega reda, zamenjenega z ustavo, nikakor ne more opravičiti nerazumljive indiferentnosti napram napadom na temeljne pogoje narodne neodvisnosti.

Če je naravnost absurda misel, da bi smela katerakoli država dovoliti svojim diplomatskim zastopnikom karati prezidenta republike radi udeležbe pri svečanostih, ki dajejo izraza veri in mišljenju pretežne večine naroda, je tem bolj jasno, da češko-slovaška republika ne le ne more več biti v diplomatskih stikih, nego tudi v nobeni drugi organizacijski zvezi s cerkvijo, čije hierarhije si sistematično prizadeva uničiti notranji mir države, zasnovane na temeljnih najširših svoboda.

Zato pozivamo vse, ki v tem času in v bližnji bodočnosti odločujejo o usodi države, naj začeno v zavesti velike odgovornosti za mirni razvoj države z vsemi silami delovati na dosledni ločitvi države od cerkve; tega koraka ne smemo več odlašati. Če poziva Rim na boj, nam ne preostane drugega, nego sprejeti ta poziv in voditi boj dosledno in neumorno, četudi bi se za hrbtni napadalec trenutno umaknil v spoznanju, da ni izbral pravega trenutka za napad. Pustiti v začasni vladni koaliciji trhlji mir, bi bil greh proti utrditvi priborjene svobode, če bi se moralo to zgoditi v sramoto največje narodne svetlinje, njegovega zdravega smisla za življenje v pravičnosti in po svetlem Husovem vzgledu.

Trenotek je važen. Ljudstvo se bo takoj vprašalo, da-li so znali tisti, ki jih je izvolilo za svoje zastopnike, v tako važnem trenutku ravnati v smislu njegovega čustvovanja in prepričanja. Legijonarji in z njimi združena napredna javnost stori v vsakem slučaju svojo dolžnost."

Temu manifestu je dodalo glasilo češko-slovaških legionarjev "Narodni Osvobodenci" uvodnik, v katerem ostro obsodba Vatikanovo provokacijo in omenja med drugim:

"Sprejemamo izzvano bojno napoved. Zdjaj bo jasno tudi onim, ki so smatrali borbe z Rimom za neizogibno potrebo, da tu ne pomagajo nobene pogodbe in pogajanja. Ni bilo premirja z Dunajem, ne more ga biti z Vatikanom. Ne more biti premirja med duhom svobode in strpnosti ter med duhom nadvlade in fanatične intolerance."

RAZNA NAZNANILA

Export, Pa. — Na zadnji mesečni seji je imelo naše društvo rešiti mnogo važnih stvari. Odborniki našega društva so podali resignacijo in izbran je bil nov odbor. Poleg tega smo tudi izvolili delegata za konvencijo.

Opozorili bi članstvo društva "Jadranska vila" št. 317 S. N. P. J. v Ex-

portu, Pa., da kot izbrani predstodni društva in delegat za osmo redno konvencijo, prosim, da pridejo vsi člani na prihodnjo sejo. Vsi člani naj razmislijo in potem vsi delegati kakor pripadajo društva ima nesti na konvencijo.

Vsak član S. N. P. J. ima kaj v mislih za korist celokupnega članstva. Poedini vemo vsak nekaj, vsi vse. Konvencija je tik pred vrati, zato je dolžnost vsakega člana, da pride na mesečno sejo, ker tudi naše društvo ima pravico, da da kaj koristnega v nasvet delegatom. Delegati imajo na konvenciji pravico v vsem, zato čujmo glas članstva.

Osmo redna konvencija se bo baviła z zelo važnimi točkami, kar tudi lahko vse vsak član, ki čita Prosveta. Pred delegati bodo tevažne naloge, ki jih bo treba rešiti v zadovoljstvo članstva in da se pospeši notranje in zunanje delo v korist S. N. P. J.

Cenjene brate ponovno prosim, da pridete na sejo 9. avgusta točno ob desetih dopoldne v poljsko družino. Od sto članov pridimo vsi skupaj. Pri nese naj vsak svoje težnje, pover, naj vsak, če se mu godi krivica, in gledali bomo, da popravimo vse, kar je krivo. Krivica, ki se je morebiti zgodila kakemu članu, bo predložena delegatom, da jo pove na konvenciji pred skupnim zastopstvom jednote, katere tudi upam, da bo gledala, da se čim boljše uredijo pravila za štiri prihodnje leta in se ne bo nobenemu članu naše velike podpore organizacije godila krivica.

Zahvaljujem se članstvu našega društva, katero mi je zaupalo dva važni mesti. Kot novizvoljeni predsednik društva bom gledal, da se naše društvo ravna po pravih in da bosta red in sloga vladala med nami. Prosim pa članstvo, da od sedaj pogostje prihaja na sejo. Kot delegat za osmo redno konvencijo pa bom gledal po svoji moči in želji članstva, da se bo delo vrnilo v korist posedinca kakor tudi vse naše organizacije S. N. P. J.

Posrdav članstvo S. N. P. J. — Ben Willig, predsednik in delegat društva št. 317.

Calumet, Mich. — Članstvu društva "Bratska Sloga" št. 62 S. N. P. J. naznanjam, da je društvo na minuli seji izvolilo novega tajnika: Matija Pasich, 2463 C. Street, Calumet, Mich.

Opozorjam vse člane, da se v bodoče v vseh ozirih, kolikor se tiče delokroga društvenega tajnika, obrnejo na naravnost na novo izvoljenega tajnika.

Posebno opozorjam vse one naše člane, ki stanujejo izven društvenega sodeža in kateri pošiljajo svoje mesečne prispevke potom pošte, da v bodoče vse take pošiljave naslovijo direktno na naslov novega tajnika.

Tajniški posel sem jaz obavljal ravno sedaj peto leto. Ker sem pa preobložen s svojim privatnim poslom, sem bil prisiljen tajništvo pustiti. Lijam, da mi ne bodo sobratji društva tega šteli v zlo; vsaj oni, ki so razsodni člani.

Bratski pozdrav vsem članom S. N. P. J. — Paul Shaltis bivši tajnik.

Bertha, Pa. — Naznanjam članom društva "Karpatski Slovan" št. 463, kateri so odošni od tujak in je pripadajo k našemu društvu, da mi pošljejo mesečni acesment. Če ne sam jaz primoram vas suspendirati; za acesment ne bom za nobenega člana zakladal.

In ob enem naznanjam, da sem prevzel tajništvo od meseca julija naprej. — Josip Kovačič, tajnik dr. 463, Box 74, Bertha, Pa.

NAROČNIKI POZORI!

Znamenje (July 30.-1925) pomeni, da vam je naročnina potekla ta dan. Ponovite jo pravočasno, da vam lista ne ustavi. Ako lista ne prejmete, je mogoče vstavljen, ker ni bil plačan: Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, je mogoče vstavljen vsoled napačnega naslova, pišite nam dopisnico in navedite stari in novi naslov.

Naki zastopniki so vsi društveni tajniki in drugi zastopniki, pri katerih lahko plačate naročnino.

Naročnina za celo leto je \$5.00 in za pol leta pa \$2.50. Člani S. N. P. J. plačajo za pol leta \$1.90 in za celo leto \$3.80.

Za mesto Chicago in Ciceru za leto \$6.50, pol leta \$3.25, za člana \$5.30.

Za Evropo stane za pol leta \$4.00, za vse leto pa \$8.00. Tednik stane za Evropo \$1.70. Člani doplačajo samo 50c za poštnino.

Naročnino lahko tudi sami pošljete na naslov:

UPRAVNIŠTVO

"PROSVETA"
2657 S. Lawndale Ave.,
CHICAGO, ILL.

NAZNANILO

Članom Proletarian Diamond Oil Assn. Dne 17. julija, t. l. je bil dograjen in postavljen prvi stop za oljnak, prvega delavkega podjetja. Delo je sedaj v polnem tiru, toraj se lahko zaupno priporočamo vsem zavednim delavcem, da se nam pridružijo. Obeta se nam povoljni uspeh, pri katerem lahko pokažemo kaj lahko delavstvo doseže z združenimi močmi.

Za vsakih \$10.00 prispevkov pošljemo eno delnico in s tem je član opravičen deljno do vsega imetja omenjenega podjetja, seveda se razumi po njih vlogah. Sedaj smo kupili in plačali stroje, a katerimi se da zavrtati do 5000 čevljev, ako bi to bila potreba. Ti stroji, so in bodo lastnina vsega članstva tega podjetja. Sedaj ne potrebujemo več drugega, kot še 300 do 400 zavednih članov, da se spoznajo, kaj pomeni oljna spekulacija. Ako bomo vstajali do konca in če dosežemo naš cilj, bo nam v kratkem času povrnen ves naš trud in finance, katere smo in bomo žrtvovali v to svrhu, oziroma za to naše velepomembno podjetje. Ob ti priliki opozorjam rojake, ki mislijo na boljše bodočnost, da se nam takoj pridružite in pomagajte na noge prvega delavskemu industrijskemu podjetju. Torej se nam pridružite dokler še ni prepozno. Kakor hitro družba zadene na olje se preneha z izdajanjem delnic.

Za vsa nadaljnja apojasnila obrnite se na naslov:

Proletarian Diamond Oil Association,
Box 336, Cleveland, Texas.

Ali pa pridite nas osebno obiskati in se prepričati, sami o našem delovanju.

(Adv.)

KILA OZDRAVLJENA

s pomočjo STUART'S ADESIE PLAPAO-PADS, ki so napravljene za natančno, da drže kilo in sdravijo ob enem. Naše PLAPAO podlaga je prilipljena in se ne more premakniti, pomoč za vsako kilo, katere se ne more opasti. Nima smeti, ali pasov in se kaj lahko prikloni. Te podlage so dobile status mednarodni slobovi v Rimu in odlikovanje s diplomom v Parizu. Da to dokazamo, vam pošljemo brezplačno PLAPAO na poskušnjo. Pišite še danes na: PLAPAO LABORATORIES, 3209 Stuart Bldg., St. Louis Mo.

Agitirajte za "Prosveto"!

TRGOVINA Z MESANIM BLAGOM

svete meso, grocerija itd. Se toplo priporočam odjemalcem. Pokličite po telefon 56-2, 2.

Louis Gruzniak, Library, Pa.

F. KERŽE

1142 N. E. Dallas Rd.
CLEVELAND, O.

S. N. P. J. društvom:

Kadar naročate sestave, regalijske in druge, pazite na moje ime in naslov če hočete dobiti najboljše blago za najnižje cene. Načrti in vzorci ZASTONJ.

POGREBNIK

JOHN A. BUDILOVSKY,
2611 So. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.
Pol bloka severno od S. N. P. J. urada.
Se priporoča rojakom in vsak slučaj. Telefon Lawndale 5080.

M. Mladic & J. Polacek

JAVNA NOTARJA
1334 West 18th Street Chicago, Ill.

Izdelujemo notarska dela za tujak in stari kraj. Delamo prosto in dobavo svojcev iz starega kraja, kupne pogodbe. Posojamo in vsamemo posojilna prva knjižba (Mortgage). Prodajamo hiše, lote in farma. Cene niske, delo točno in pravilno. Informacije nastoj.

DOBITE SI DOBREGA ZDRAVNIKA TAKOJ V ZAČETKU!

Skušnija uč. Ako ste se naveličali raznih poskušanj, tedaj pridite k pravemu specialistu in videli vodite razliko v zdravljenju. Moja čudovito zdravljenje deluje kot čar v slučajih za: Utrujenost, živce, — krvne bolezni — konstrikcija — žile — mehur — rane — ulčere — otekline — vodne in druge enake bolezni — vranico — obisti — jetra in želodčne nerodnosti — slabo žilo in revmatizem. Zmerne cene. Nobenega zdravljanja potom pošte. Pridite osebno. En obisk vas prepriča. Govorimo slovensko.

BREZPLAČNO POJASNILA IN NASVETI.

Ali ste za ženitev? Ako ne, tedaj pridite k meni še danes. Ako ste bolni, pridite še danes k meni in ne odlašajte. Vsak slučaj zase zdravimo po potrebi.

DR. ANDERSON, SPECIALIST

200 Sixth Ave., 2nd floor, cor. Liberty Ave. Pittsburgh, Pa.
Uradne ure: od 9 do 9 vsak dan. Ob nedeljah od 10 do 2 ure.

Rojakom članom in članicam S. N. P. J.

priporočam mojo grocerijsko zalogo raznega blaga in se priporočam za obilen poset.

FRANK LESKOVIC,
6303 Glass Ave., Cleveland, O.

DA SKUHAŠ DOBRO PI-VO, PIŠI PO NAŠE PRODUKTE.

Imamo v zalogi slad, hmelj, sladkor in vse druge potrebščine. Poskusite in se prepričate, da je doma pri nas kuhani vedno le najboljši in najcenejši.

Grocerijam, sladničarjem in v prodajalnih lokalih damo primeren popust pri večjih naročilih. Pišite po informacije na:

FRANK OGLAR,

6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

Izdal sem novi cenik Domaćih Zdravil

katero pripravila Mgr. Knapp v Kaliji DOMAĆI ZDRAVNIK

Pišite takoj po brezplačni cenik, da se imate v slučaju potrebe pri rokah.

REPORTIRANO ORODJE IZ JUGOSLAVIJE.

Konj s riškom, in garantiranega
Jokla 50, 55, 70 in 75 cm dolge... \$2.00
Konj polirana s riškom 55, 70 in 75 cm dolge... \$1.50
Ključno orodje... \$1.25
Brazni klanec "Bergamo"... \$1.00
Pravilo... \$0.50
Motika — 60c; up na klopiti... \$0.30
Rihetna za repo, s dvema nočama... \$1.25
Blago pošljemo poštno pristo.

Math. Pezdin

Box 772, City Hall Sta.,
NEW YORK, N. Y.

STAROKRAJSKI SLOVENSKE GOVOREČ ZDRAVNIK

Dr. Avram Dundjersky

9113 Commercial Ave.,
So. Chicago, Ill.—Lincoln Bldg
Telefon: So. Chicago, 0423

NORTH SIDE STATE BANK

"LJUDSKA HRANILNICA"

Rock Springs, Wyo.

Kapital in prebitek
\$150,000.00

Vam je vedno na razpolago v vseh denarnih zadevah in se vam priporočamo na obisk.

POT DO PRIZNANJA JE TEŽKA.

John Philip Sousa, najbolj znani ameriški kapelnik godbe pravi: "Pot do priznanja je vedno težka. Jaz sem ponudil svoje prvo skladbo nekemu založniku v Washingtonu za \$25; on je pa menil, da je še 25 centov preveč; k sklepu mi je dal zanjo nek besednjak." Ko je pred 35 leti prišel Joseph Triner izdelovati svoje sloveče zdravilo, je imel pri tem tudi dosti zaprek, katere je moral prestati na svoji poti. In vendar pri tem ni obupal. Tako je postalo dandanes Trinerjevo grenko vino najbolj znana židovska tonika v Združenih državah in Kanadi. Pa vam tudi v resnici zasluži tak sloves, ker je absolutno zanesljivo v slučaju židovskih neprilik, na primer: slabega telesa, zabasaniosti, napenjanja (sap) in v splošnih celobelostih telesa. Mr. Jos. Triple nam je pisal pred par dnevi (29. junija) iz Jardine, Mont., sledeče: "Jaz živim Trinerjevo grenko vino že od leta 1914. Ako bi se ne ravnal tako, bi danes več ne ravnal tako, bi danes več ne živel." Če vam ne more vaš lekarnar z njim postreči, pišite naravnost na Joseph Triner Co., Chicago, Ill. Poskusite tudi Trinerjev Fit-Gas, ki takoj umori muhe in komarje. (Adv.)

Poročali so, da umira.

Teden pozno je že sama prala.

Na tem svetu se navrti dosti čudnih stvari, toda tude je bilo Mrs. K. Zamenik, ki je imela v službi potrobo pri rokah. Je došla bolj čudnega zgodila. Še pred tistimi leti je bila jako zdrava ženska, ko je začela izgubljati teko, tek in veselje do dela. Niti k postelji ni mogla. Mislili so, da ima jetra. Poslali so jo na njeno mater v domovino in upala, da jo bo pričakala. Ko je prišla, s namah povedala, kaj ji je. Naročila je steno proti trakuji. Ona je pa le vstrmel, saj ga ni videl. Ona ni umrla, ampak po sedmih je lahko še samoprala. Ali ste že slišali kaj takega?

Dosti moških, ženak in otrok se zdravi s takimi drugimi boleznimi, ki so neuporne, dajo je njihova razmišljanja bolezen postati—trajnih. Gotovo znamenje te bolezni so oddajanja stih delov, morčobina pa izguba telesa s vseh izpolnjenjem, pokriti jetra, srce, želodec v hrstu; stegnjati in nogah, ometati, v rokah, občutek emedevine s pranimi ledenimi valčki, temni kolobarni krog okoli žolca; težak in napahjen. Včas se čuti vso po miškanje proti grlu. Ponavadi bolnik leži na desni strani, ima rumeče, malo teko in tla, ki so suha. V največji sili naj bi bolnik brez vsake volje, ali jim mar delo, vedno o leži. Te položiti, ki včas doživi dolga in sevešev, povzročajo tudi bolečine napada, ki se uplavi v spanju, lahko zadeti svoje telo. Imenitno se takoj te položiti, dokler ne lepi kopile zdravila. Pošljite \$10.48 za polno steno Laxana, to slavno dandanes zdravilo proti trakuji. COD se ne pošilja. Nametno starost. Če nimate trakuje, ni škodljiva. Po dala za samo Laxal Co., 999 Laxal Bldg., 365, Pittsburgh, Pa. Za sevarovanje seveda posebej. —(Adv.)

NAPREDEK

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjate s njimi idejami, podpiraj trgovca, ki oglašajo v Prosveti. — V sliki imam vse blago za vsakdanje potrebe in se vam priporočamo na obisk.

ANTON ZORNIK

Hermine, Pa.

Siromakovo zdravilo za slabost živce, slabo prebavo.

Isto hitro učinkuje. Živci morajo imeti žveplo, kri pa železo. To je storiti za zdravilo, Nuga-Tone — daje železo krvi in žveplo živcem. Je to znanstveni graditelj živcev, krvi in telesa. Za slabo prebavo, zaprtje in napenjanje. Vzemite ga in prepričate se, kako hitro vam bo pomagalo. Gradi močne in umirjene živce, pripravi trden, poživljajoč spanec, daje dober tek, fino prebavo, redno izločanje in mnogo navdušenja. Poskusite ga — ničesar nimate izgubiti.

Nuga-Tone je prijetno za živati za \$1.00 dobite celo mesečno zalogo in more vas zadovoljiti, ker sicer ne ne stane nič. Jemljite ga par dni in če niste popolnoma zadovoljni s učinkom, vrnite ostalo in dobili boste svoj denar nazaj. Izdelovalci Nuga-Tone zahtevajo od vseh trgovcev, da vsakega odjemalca denar, ako niso zadovoljni, ker oni vedo kaj more to zdravilo storiti v takih slučajih.

Priporočano, jamčeno in na prosto v vseh lekarnah in trgovcih s zdravili. (Adv.)

Imam na zalogi importirane LUBAS-HARMONIKE

nemške, krajnake in polnovrstne ali chromatčne; tri in štirivrstne, dvakrat, trikrat in štirikrat ugašene. Vzamem v zameno, kupujem in prodajam tudi že rabljene harmonike vsakovrstnih izdelkov.

ALOIS SKULJ

323 Epifanio Place
Brooklyn, N. Y.